# Robert A. Heinlein

## *UNIVERS*

„Univers” este partea I din „Orfanii Cerului” (Orphans of the Sky).

Expediţia Proxima Centauri, sponsorizată de Fundaţia Jordan în anul 2119, a fost prima încercare oficială de a ajunge la cele mai apropiate stele din această galaxie. Putem face doar speculaţii asupra soartei ei nefericite…

Citat din Romantismul astrografiei moderne, de Franklin Buck, publicat de Lux Transcriptions, Ltd., 3.50 cr.

— Un mutant! Fereşte-te!

Hugh Hoyland se aruncă jos, fără să piardă nici o clipă. Un proiectil de fier, mare cât un ou, se lovi de peretele despărţitor, chiar deasupra capului său, cu o forţă ce ar fi putut să-i spargă ţeasta. Viteza cu care s-a ghemuit a făcut să i se ridice picioarele de pe plăcile de pardoseală, înainte să se aşeze încet pe podea, îşi aşeză picioarele pe peretele despărţitor din spatele lui şi împinse. Asta îl aruncă brusc de-a lungul pasajului într-un plonjon lung, drept, cu cuţitul scos şi pregătit.

Se răsuci în aer, verifică peretele opus atingându-l cu tălpile la colţul pasajului de unde îl atacase mutantul, apoi ateriză uşor în picioare. Cealaltă arteră a pasajului era goală. Cei doi tovarăşi ai săi l-au ajuns din urmă, alunecând cu dificultate pe dalele de pardoseală.

— A plecat? întrebă Alan Mahoney.

— Da, încuviinţă Hoyland. Am zărit-o pentru o clipă, când a trecut prin trapa aceea. Era o femelă, cred. Părea că avea patru picioare.

— Cu două picioare sau patru, nu o s-o mai prindem niciodată, comentă cel de-al treilea bărbat.

— Cine naiba vrea s-o prindă? protestă Mahoney. Eu, cel puţin, nu.

— Eu, unul, vreau, zise Hoyland. Pe Jordan, dacă nimerea cu doi inch mai aproape, aş fi fost numai bun pentru Convertizor.

— Nu poate niciunul dintre voi să spună trei cuvinte fără să înjure? îi certă cel de-al treilea. Dacă v-ar auzi Căpitanul? spuse el, în timp ce-şi atinse fruntea în semn de respect când aminti de Căpitan.

— Oh, pe Jordan! izbucni Hoyland, nu mai fi aşa de înţepat, Mort Tyler. Nu eşti încă om de ştiinţă. Cred că sunt la fel de devotat ca şi tine, nu e nici un păcat de moarte să-ţi dai drumul sentimentelor din când în când. Chiar şi savanţii fac asta. I-am auzit eu.

Tyler a deschis gura să protesteze, apoi s-a răzgândit. Mahoney l-a atins pe Hoyland pe braţ.

— Uite, Hugh, se rugă el, hai să ieşim de aici. N-am mai fost niciodată atât de sus. Sunt irascibil, vreu să mă întorc jos, unde pot să-mi simt greutatea pe picioare.

Hoyland privi rânjind la trapa prin care dispăruse agresorul, în timp ce mâna îi zăbovea pe mânerul cuţitului, apoi se întoarse spre Mahoney:

— OK, puştiule, zise el, oricum e lung drumul până jos.

Se răsuci şi se strecură înapoi la trapa pe unde ajunseseră la nivelul la care erau acum, ceilalţi doi urmându-l foarte aproape.

Fără să ia în seamă scara pe care urcaseră, intră în spaţiul dintre scări şi pluti uşor în jos, spre puntea aflată la 15 picioare sub ei. Tyler şi Mahoney veneau imediat după el. O altă trapă, situată în diagonală, la câteva picioare de prima, le-a permis accesul spre o punte inferioară. Jos, jos, coborau tot mai jos, trecând de zeci de nivele, tăcute, obscur luminate şi misterioase. De fiecare dată, cu cât căderea era puţin mai rapidă, cu atât aterizarea era mai grea. Într-un final, Mahoney protestă.

— Hai să mergem restul drumului, Hugh. Aproape că mi-am rupt picioarele la ultima săritură.

— În regulă. Dar ne va lua mai mult timp. Cât de departe trebuie să ajungem? A ţinut cineva socoteala?

— Avem de trecut în jur de 70 de nivele ca să ajungem la fermă, răspunse Tyler.

— De unde ştii? întrebă cu suspiciune Mahoney.

— Le-am numărat, idiotule. Şi când coboram, am scăzut câte unul pentru fiecare punte.

— Nu cred. Numai un savant poate să socotească în felul acesta. Doar pentru că înveţi să citeşti şi să scrii, crezi că ştii totul?

Hoyland interveni înainte să degenereze totul într-o gâlceava.

— Tacă-ţi gura, Alan. Poate că ştie. Îi merge mintea la astfel de lucruri. În orice caz, par a fi într-adevăr 70 de punţi, gravitaţia era destul de mică.

— Poate i-ar plăcea să numere lamele cuţitului meu.

— Las-o baltă, îţi zic. Duelul e interzis în afara satului. Asta e Regula.

Au continuat deplasarea în linişte, fugind uşor de-a lungul scărilor, până când creşterea în greutate pe care o simţeau cu fiecare nivel i-a forţat să-şi încetinească paşii. Deodată, au trecut la un nivel luminat destul de puternic şi aflat la o distanţă dublă faţă de punţile de deasupra. Aerul era umed şi cald, iar priveliştea era ascunsă de vegetaţie.

— Ei bine, am ajuns în sfârşit jos, zise Hugh. Nu recunosc această fermă; cred că am coborât pe altă parte.

— Uite un fermier, spuse Tyler.

Îşi puse degetele lui mici la buze şi fluieră, apoi strigă:

— Hei, camarade! Unde ne aflăm?

Ţăranul îi analiză încet şi le indică monosilabic pasajul principal către propriul lor sat.

O plimbare vioaie de o milă şi jumătate printr-un tunel larg, oarecum aglomerat – călători, hamali, o căruţă rătăcită, un om de ştiinţă impunător, legănându-se într-o litieră purtată de patru zdrahoni şi precedat de ajutorul său, ca să îi facă loc să treacă prin mulţime – care i-a dus la sat, un compartiment spaţios de trei nivele înălţime şi poate de zece ori mai întins. S-au despărţit şi a mers fiecare pe drumul lui, Hugh spre comandamentul din barăcile cadeţilor – tineri burlaci care nu mai locuiau cu părinţii. S-a spălat şi a mers în compartimentul unchiului său, pentru care lucra ca să-şi câştige pâinea. Mătuşa lui se uită la el când intră, dar nu spuse nimic.

— Bună, Hugh, zise unchiul. Iar ai fost în expediţie?

— Poftă bună, unchiule! Da, am fost.

Unchiul său, un om greoi, sensibil, părea amuzat.

— Unde ai fost şi ce ai descoperit?

Mătuşa lui Hugh se strecură fără zgomot afară din compartiment şi se întoarse cu cina, pe care o aşeză în faţa lui. El s-a aplecat asupra cinei, fără să-i treacă prin cap să îi mulţumească. Molfăi cu poftă înainte să răspundă:

— Sus. Ne-am urcat aproape de nivelul la care nu ai greutate. Un mutant a încercat să-mi spargă capul.

— O să-ţi găseşti moartea prin acele pasaje, flăcău, chicoti unchiul său. Ai face bine să fii mai atent la afacerile mele, cel puţin până când voi muri şi nu-ţi voi mai sta în cale.

Hugh îl privi cu încăpăţânare.

— Nu eşti curios deloc, unchiule?

— Eu? O, eram destul de curios în tinereţe. Am umblat prin tot coridorul principal până la capăt şi înapoi în sat. Chiar prin Sectorul întunecat am fost, cu mutanţii ţinându-se scai de mine. Vezi cicatricea asta?

Hugh se uită indiferent la ea. O mai văzuse de multe ori înainte şi auzise povestea de sute de ori. El vroia să meargă peste tot, să vadă totul şi să descopere esenţa lucrurilor. Acele nivele superioare – dacă nu se dorea ca oamenii să urce atât de sus, de ce le mai crease Jordan?

Dar nu îşi dădu în vileag planul şi continuă să mănânce. Unchiul său schimbă subiectul:

— Am ocazia să vizitez Martorul. John Black pretinde că îi datorez trei porci. Vrei să vii şi tu?

— Nu, nu cred. Stai! Ba cred că voi merge.

— Atunci, grăbeşte-te!

S-au oprit la barăcile cadeţilor. Martorul locuia într-un compartiment mic, urât mirositor, chiar vizavi de Comune, unde putea fi găsit cu uşurinţă de oricine avea nevoie de talentele lui. L-au găsit stând în faţa uşii, scobindu-şi dinţii cu unghia. Ucenicul său, un adolescent cu faţa plină de coşuri, cu o privire mioapă, atentă, stătea pe vine în spatele lui.

— Poftă bună! zise unchiul lui Hugh.

— Poftă bună şi ţie, Edard Hoyland. Ai venit cu treabă sau ca să-i ţii de urât unui bătrân ca mine?

— Pentru ambele motive, răspunse cu diplomaţie unchiul lui Hugh, apoi îi explică scopul real.

— Păi, spuse Martorul, contractul este destul de clar: „Black John a livrat zece măsuri de ovăz, aşteptându-şi răsplata

printr-o pereche de purcei. Ed şi-a adus scroafa să fete porci, John îşi ia plata când porcii cresc mari."

— Cât de mari sunt acum porcii, Edard Hoyland?

— Destul de mari, recunoscu unchiul, dar Black pretinde trei în loc de doi.

— Spune-i să se ducă să se-nece. Martorul a vorbit.

Apoi râse pe înfundate.

Cei doi au bârfit câteva minute, iar Edard Hoyland şi-a amintit de experienţele lui recente, ca să satisfacă plăcerea fără margini pentru detalii a bătrânului. În timp ce bătrânii vorbeau, Hugh a păstrat decent liniştea. Dar când unchiul său se întoarse să plece, zise:

— Eu mai stau un pic, unchiule.

— Ei, cum vrei! Poftă bună, Martorule.

— Poftă bună, Edard Hoyland.

— Ţi-am adus un cadou, Martorule, spuse Hugh, când unchiul său nu mai putea să audă.

— Dă-mi să-l văd.

Hugh a scos un pachet de tutun pe care îl luase din dulapul de la barăci. Martorul l-a primit fără să fie recunoscător şi l-a aruncat spre ucenicul lui, care îl luă în stăpânire.

— Hai înăuntru, îl invită Martorul, apoi se adresă ucenicului. Hei, tu, adu-i cadetului un scaun. Acum, băiete, adăugă el în timp ce luau amândoi loc, spune-mi ce ai mai făcut.

Hugh i-a povestit şi a fost rugat să repete cu lux de amănunte toate întâmplările din explorările cele mai recente, Martorul plângându-se de incapacitatea lui de a-şi aminti exact tot ce văzuse.

— Voi, tinerii, nu aveţi nici o capacitate, zise el. Nici o capacitate. Chiar şi acel mocofan, arătă cu capul spre ucenic, nu are niciuna, deşi e de zece ori mai bun decât tine. Îţi vine să crezi, nu poate să reţină o mie de versuri pe zi, totuşi se aşteaptă să îmi ia locul după ce nu voi mai fi. Pe când eu, când eram ucenic, obişnuiam să-mi cânt cântece de mii de versuri până adormeam. Vase sparte, asta sunteţi voi.

Hugh nu l-a contrazis, ci a aşteptat ca bătrânul să continue, ceea ce a şi făcut.

— Ai o întrebare pentru mine, băiete?

— Într-un fel, Martorule.

— Păi, s-auzim. Nu-ţi înghiţi limba.

— Te-ai urcat vreodată până unde nu este greutate?

— Eu? Bineînţeles că nu! Eu eram Martorul, îmi urmam chemarea. Aveam de învăţat versurile tuturor Martorilor de dinaintea mea, nu aveam timp de distracţii copilăreşti.

— Speram să îmi poţi spune ce se găseşte acolo.

— Păi, asta-i altă treabă. Nu am urcat niciodată, dar am amintirile mai multor căţărători decât vei vedea tu vreodată. Sunt om bătrân. Îl ştiu pe tatăl tatălui tău şi pe bunicul lui. Ce anume vrei să ştii?

— Păi.

Ce anume vroia să ştie? Cum putea el să întrebe ceva ce nu era decât o durere chinuitoare din piept? Totuşi.

— Pentru ce sunt toate astea, Martorule? De ce sunt aceste nivele deasupra noastră?

— Ei, cum vine asta? Pe numele lui Jordan, fiule, sunt martor, nu om de ştiinţă.

— Păi, mă gândeam că tu trebuie să ştii. Îmi pare rău.

— Dar chiar ştiu. Tu vrei Versurile de la începuturi.

— Le-am auzit.

— Ascultă-le din nou. Toate răspunsurile tale se află acolo, dacă ai înţelepciunea de a le vedea. Ascultă-mă. Ba nu, acum ucenicul meu are şansa de a-şi etala învăţătura. Hei, tu! Versurile de la Începuturi! Şi ai grijă la ritm! Ucenicul îşi umezi buzele cu limba şi începu: „La Început era Jordan, gândind singur la gândurile Sale. La Început totul era în întuneric, fără formă, mort, iar Omul era necunoscut. Din singurătate apăru o dorinţă, din dorinţă apăru o viziune, din vis se făcu un plan, din plan se făcu hotărârea: Mâna lui Jordan s-a ridicat şi Vasul s-a născut!

Rând pe rând, au apărut compartimentele confortabile, rezervoarele de porumb auriu, scară şi coridor, uşă şi dulap, potrivite pentru nevoile celor încă nenăscuţi. El şi-a privit munca şi a găsit-o plăcută, care să întâmpine o rasă ce urma să apară. S-a gândit la Om – Omul se întrupa – i-a verificat gândirea şi a căutat cheia. Omul neîmblânzit şi-ar face de râs Făuritorul, Omul necondus ar distruge Planul. Aşa că Jordan a făcut Regulile, ordine pentru fiecare om în parte, fiecare pentru o cerinţă şi fiecare pentru un post, servind un scop dincolo de puterea lor de înţelegere. Unii să vorbească şi alţii să asculte – a sosit ordinul în rândul oamenilor. El a creat echipajul să muncească la

posturile lor, oamenii de ştiinţă să ghideze Planul. Deasupra lor El a creat Căpitanul, l-a făcut judecătorul rasei Omului. Aşa a fost în Epoca de Aur!

Jordan este perfect, tuturor celor mai prejos de el le lipseşte perfecţiunea din faptele lor. Invidia, Lăcomia şi Mândria Spiritului au căutat minţile în care să-şi sădească seminţele. Unul a fost cel care le-a dat rod – blestematul Huff, cel dintâi care a păcătuit! Sfatul său demonic a provocat răzvrătirea, a sădit îndoiala acolo unde nu fusese înainte. Sângele martirilor a pătat dalele podelelor, Căpitanul lui Jordan a făcut călătoria. Întunericul a înghiţit totul."

Bătrânul îi puse băiatului mâna peste gură.

— Mai încearcă o dată!

— De la început?

— Nu! De unde ai greşit.

Băiatul ezită, apoi îşi recapătă ritmul: „Întunericul a înghiţit virtutea, Păcatul a inundat întreaga Navă."

Vocea băiatului a continuat tărăgănat, strofă după strofă, recitând amplu, dar cu puţine detalii, vechea poveste a păcatului, a răzvrătirii şi a întunericului. Povestea despre cum a răzbit înţelepciunea şi cum trupurile conducătorilor răzvrătiţilor au hrănit Convertizorul. Despre cum au scăpat câţiva rebeli făcând Călătoria şi au trăit ca să dea naştere mutanţilor. Cum a fost ales un nou Căpitan, după rugi şi sacrificii.

Hugh se agita stingherit şi dădea din picioare. Nu era nici o îndoială că răspunsurile la întrebările sale erau acolo, din moment ce acestea erau Versurile Sacre, dar nu avea înţelepciunea să le înţeleagă. De ce? Despre ce era vorba? Chiar nu mai exista altceva în viaţă decât mâncatul, dormitul şi la urmă marea Călătorie? Jordan nu dorea ca el să înţeleagă? Atunci, de ce această durere din piept? Foamea asta care a persistat în ciuda poftei de mâncare?

Când îşi lua masa de după somn, un mesager a venit la uşa compartimentului unchiului său.

— Savantul cere prezenţa lui Hugh Hoyland, recită el volubil.

Hugh ştia că omul de ştiinţă la care se referea era Locotenentul Nelson, responsabil cu bunăstarea fizică şi spirituală a sectorului de Navă care includea şi satul natal al lui

Hugh. Îşi înfulecă restul de mic dejun şi se grăbi să-l urmeze pe mesager.

— Cadet Hoyland! fuse anunţat.

Savantul îşi ridică privirea din propria mâncare şi zise:

— Ah, da. Intră, băiete. Ia loc. Ai mâncat?

Hugh spuse că da, dar ochii lui se opriră cu interes asupra fructelor din faţa superiorului său. Nelson îi urmări privirea.

— Încearcă aceste smochine. Sunt o nouă mutaţie genetică. Mi s-au adus de foarte departe. Haide, un bărbat de vârsta ta are întotdeauna loc unde să bage câteva înghiţituri în plus.

Hugh acceptă cu multă timiditate. Niciodată nu mai mâncase în prezenţa unui savant. Acesta s-a lăsat pe spate în fotoliu, şi-a şters degetele de cămaşă, şi-a aranjat barba şi a intrat direct în subiect:

— Nu te-am văzut în ultima vreme, fiule. Spune-mi ce ai mai făcut.

Înainte ca Hugh să poată răspunde, el continuă:

— Nu, nu-mi spune, îţi voi spune eu ţie. În primul rând, ai fost să explorezi, fără prea mult respect faţă de zonele interzise. Nu e aşa?

Hugh scotoci după un răspuns. Dar a fost din nou întrerupt.

— Nu contează. Eu ştiu, iar tu ştii că eu ştiu. Nu sunt foarte supărat. Dar mi s-a adus la cunoştinţă faptul că e timpul să te decizi ce vrei să faci în viaţă. Ai vreun plan?

— Păi, niciunul definitiv, domnule.

— Dar fata aceea. Edris Baxter? Intenţionezi să te însori cu ea?

— Ah, nu ştiu, domnule. Cred că da şi tatăl ei la fel, cred. Doar că.

— Doar că ce?

— Ei, bine, el vrea ca eu să fiu ucenic la ferma lui. Mă gândesc că e o idee bună. Ferma lui împreună cu afacerea unchiului meu reprezintă o proprietate frumoasă.

— Dar tu nu eşti sigur?

— Păi, nu ştiu.

— Corect. Nu eşti făcut pentru asta. Am alte planuri. Spune-mi, te-ai întrebat de ce te-am învăţat să citeşti şi să scrii? Desigur că da. Dar nu ţi-ai dat în vileag planul. Asta e bine.

Acum, ascultă-mă. Te ştiu de când erai mic. Ai mai multă imaginaţie decât în mod obişnuit, mai multă curiozitate. Şi eşti un lider înnăscut. Erai diferit încă din faşă. Aveai capul prea mare, în primul rând, iar la inspecţia de la naşterea ta, unii au votat să fii dat imediat la Convertizor. Dar eu i-am împiedicat. Vroiam să văd ce o să devii. O viaţă de ţăran nu este ceva care să-ţi placă. Tu o să te faci savant.

Bătrânul a făcut o pauză, în timp ce îi studia faţa. Hugh a rămas năuc, fără să scoată o vorbă. Nelson continuă:

— O, da. Da, într-adevăr. Pentru un om cu temperamentul tău, există doar două lucruri de făcut: să-l faci custode sau să-l trimiţi la Convertizor.

— Vreţi să spuneţi, domnule, că eu nu am nimic de spus în legătură cu aceasta?

— Dacă vrei să fii atât de direct, da. Să-i laşi pe cei străluciţi în rândurile Echipajului, înseamnă să semeni erezie. Noi nu putem face asta. S-a întâmplat odată, demult şi aproape că a distrus rasa umană. Tu ai ieşit în evidenţă prin capacitatea ta excepţională; trebuie să fii acum instruit să gândeşti corect, să fii iniţiat în mistere, că poate vei ajunge o forţă conservatoare în loc de centru al infecţiei şi sursă de necazuri.

Mesagerul reapăru încărcat cu nişte boccele pe care le aruncă pe jos. Hugh se uită la ele, apoi izbucni:

— Păi, astea sunt lucrurile mele!

— Desigur, recunoscu Nelson. Eu am trimis după ele. De acum înainte, vei dormi aici. Ne vom întâlni mai târziu şi îţi vei începe studiile, doar dacă nu ai altă propunere.

— A, nu, domnule. Cred că nu. Trebuie să recunosc faptul că sunt un pic confuz. Presupun. presupun că asta înseamnă că nu doriţi ca eu să mă căsătoresc?

— O, asta era, răspunse Nelson indiferent. Ia-o, dacă vrei, tatăl ei nu poate să protesteze acum. Dar te avertizez că te vei plictisi de ea.

Hugh Hoyland a devorat cărţi antice pe care mentorul său i-a permis să le citească şi nu a simţit nici o dorinţă de a se mai căţăra sau măcar de a ieşi din cabina lui Nelson. A simţit de mai multe ori că era pe drumul unui secret deocamdată nedefinit, ca o întrebare, dar deveni apoi mai confuz ca niciodată. Era în mod evident mai greu să ajungi la înţelepciunea unui savant decât crezuse.

Odată, pe când era preocupat de personajele ciudate ale anticilor şi încerca să descâlcească retorica şi termenii lor nefamiliari, Nelson a intrat în micul compartiment şi, aşezând părinteşte o mână pe umărul său, întrebă:

— Cum merge, băiete?

— Păi, destul de bine, domnule, cred, răspunse el, aşezând cartea alături. Nu mi-e clar totul, chiar deloc, ca să fiu sincer.

— Asta era de aşteptat, zise bătrânul liniştit. Te-am lăsat să te lupţi singur la început, ca să poţi vedea capcanele în care va cădea înţelepciunea nativă. Multe din aceste lucruri nu pot fi înţelese fără instruire. Ce ai acolo?

Luă cartea şi o analiză. Avea înscris pe ea Fizica Modernă de Bază.

— Deci? Aceasta este una dintre cele mai valoroase scrieri sacre, totuşi un neiniţiat nu se poate folosi de ea fără un pic de ajutor. Primul lucru pe care trebuie să-l înţelegi, băiete, este că înaintaşii noştri, pentru perfecţiunea lor spirituală, nu priveau lucrurile aşa cum o facem noi. Ei erau romantici incurabili, nu raţionali, aşa cum suntem noi, iar adevărurile pe care ni le-au transmis, deşi strict adevărate, erau adesea îmbrăcate în limbaj alegoric. De exemplu, ai ajuns la Legea Gravitaţiei?

— Am citit despre ea.

— Ai înţeles-o? Nu, văd că nu.

— Păi, spuse Hugh în apărarea sa, nu părea să însemne nimic. Suna pur şi simplu prosteşte, să mă iertaţi, domnule.

— Asta ilustrează şi punctul meu de vedere. Tu te gândeai la ea în termeni literali, ca la legile care guvernează aparatele electrice din aceeaşi carte. Două corpuri se atrag reciproc direct proporţional cu produsul maselor lor şi invers proporţional cu pătratul distanţei. Pare o regulă pentru simple fapte fizice, nu-i aşa? Totuşi, nu e nimic de genul ăsta; era modul poetic pe care îl aveau cei bătrâni de a exprima legea de proximitate care guvernează sentimentul de iubire. Corpurile la care se face referire sunt corpurile umane, masa reprezintă capacitatea lor de a iubi. Tinerii au o mai mare capacitate pentru iubire decât bătrânii; când sunt aruncaţi împreună, ei se îndrăgostesc, iar când sunt despărţiţi, le trece curând. Ochii care nu se văd se uită. Este foarte simplu. Dar tu căutai un sens mai adânc pentru asta.

Hugh rânji.

— Nu m-am gândit niciodată să privesc lucrurile aşa. Văd că voi avea nevoie de mult ajutor.

— Mai este şi altceva care te deranjează acum?

— Ei, bine, da, multe lucruri, deşi probabil nu pot să mi le amintesc pe nepregătite. Un lucru vreau: spune-mi, Tată, pot fi mutanţii consideraţi oameni?

— Văd că apleci urechea la zvonuri. Răspunsul la această întrebare este şi da şi nu. E adevărat că mutanţii se trăgeau odinioară din oameni, dar ei nu mai fac parte acum din Echipaj, nu mai pot fi acum consideraţi membri ai rasei umane, pentru că ei au dispreţuit Legea lui Jordan. Ăsta e un subiect amplu, continuă el, punându-se pe discutat. Se pune chiar întrebarea legată de sensul iniţial al cuvântului mutant. Desigur că ei numără printre strămoşii lor şi răzvrătiţii care au scăpat de la moarte în timpul rebeliunii. Dar au de asemenea în sângele lor sângele multor mutanţi născuţi în epoca întunericului. Înţelegi, bineînţeles, că în perioada aceea regula noastră înţeleaptă actuală de a inspecta fiecare nou-născut pentru semnul păcatului şi întoarcerea la Convertizor a oricui era găsit mutant nu era aplicată. Există lucruri ciudate şi oribile care se târăsc prin coridoarele întunecate şi care stau la pândă la nivelele părăsite.

Hugh se gândi o clipă la asta, apoi întrebă:

— De ce mutaţiile mai apar încă la noi, oamenii?

— E simplu. Sămânţa păcatului este încă în noi. Din când în când, se arată, se încarnează. Distrugând acei monştri, noi ajutăm la purificarea rezervelor şi astfel aducem mai aproape punctul culminant al Planului lui Jordan, sfârşitul Călătoriei la casa noastră sfântă, Îndepărtatul Centaurus. Sprânceana lui Hoyland se încruntă din nou.

— Ăsta e un alt lucru pe care nu îl înţeleg. Multe din aceste scrieri antice vorbesc despre Călătorie ca şi cum ar fi o deplasare reală, o plimbare-undeva, ca şi cum Nava însăşi nu e decât un cărucior. Cum se poate asta?

Nelson chicoti.

— Cum se poate, într-adevăr? Cum se poate deplasa ceea ce este decorul pe care totul se mişcă? Răspunsul, desigur, este simplu. Iarăşi ai luat limbajul alegoric drept folosirea obişnuită a vocabularului zilnic. Bineînţeles, Nava este solidă, de nemişcat

din punct de vedere fizic. Cum se poate mişca întregul univers? Totuşi, se mişcă, din punct de vedere spiritual. Cu fiecare act corect, noi ne apropiem de destinaţia sublimă a Planului lui Jordan.

Hugh încuviinţă din cap.

— Cred că înţeleg.

— Sigur, ne putem imagina ca Jordan să fi făcut lumea sub o altă formă decât Nava, dacă asta s-ar fi potrivit cu scopul Său. Când oamenii erau mai tineri şi mai poetici, oamenii sfinţi s-au întrecut în inventarea lumilor imaginare pe care Jordan le-ar fi putut crea. O şcoală a inventat o întreagă mitologie a unei lumi cu susul în jos, cu spaţii nesfârşite, goale, cu excepţia unor puncte de lumină şi monştri mitologici fără trup. Ei au numit-o lume cerească sau rai, ca şi cum ar contrasta cu realitatea solidă a Navei. Păreau să nu obosească niciodată cu aceste speculaţii, inventând detalii, realizând imagini cu ceea ce credeau ei că este. Mă gândesc că au făcut asta pentru marea glorie a lui Jordan, şi cine spune că El a considerat visele lor inacceptabile? Dar în epoca modernă, noi avem o treabă mai serioasă de făcut.

Hugh nu era interesat de astronomie. Chiar şi mintea sa reuşise să vadă în extravaganţa ei sălbatică o intenţie neliterală. Se întoarse la problemele aflate la îndemână.

— Din moment ce mutanţii sunt sămânţa păcatului, de ce nu facem nici un efort să îi desfiinţăm? Nu ar fi acesta un act care ar accelera Planul?

Bătrânul medita puţin înainte de a răspunde:

— Este o întrebare foarte bună şi merită un răspuns direct. Pentru că tu vei deveni savant, trebuie să ştii răspunsul. Uite care e treaba: există o anumită limită pentru numărul de membri ai Echipajului pe care Nava îi poate susţine. Dacă numărul nostru creşte fără limită, va veni o vreme când nu va mai fi hrană pentru toţi. Nu e mai bine ca unii să moară în răfuieli cu mutanţii decât să ne înmulţim atât de mult încât să ne omoram între noi pentru mâncare? Căile lui Jordan sunt de nepătruns. Chiar şi mutanţii au un rol în Planul Lui.

Părea justificat, dar Hugh nu era prea sigur.

Când Hugh a fost transferat în serviciu activ, ca savant junior la operarea funcţiilor Navei, a descoperit că erau şi alte păreri. Aşa cum se obişnuia, a servit o perioadă la Convertizor.

Munca nu era apăsătoare; trebuia în principal să verifice deşeurile aduse de către hamalii din fiecare sat, să ţină socoteala contribuţiilor, şi să se asigure că nu s-a introdus metal în buncăr, în prima etapă. Dar, prin această muncă a intrat în contact cu Bill Ertz, Inginerul Şef Adjunct, un bărbat nu cu mult mai în vârstă decât el.

Au discutat împreună ce aflase de la Nelson şi a fost şocat de atitudinea lui Ertz.

— Să-ţi intre în cap, puştiule, i-a spus Ertz. Asta e o muncă practică pentru oameni practici. Uită de prostiile alea romantice. Planul lui Jordan! Chestia asta e bună să ţii ţăranii în linişte şi la locul lor, dar să nu crezi o iotă. Nu există nici un Plan, altul decât propriile noastre planuri de a avea grijă de noi înşine. Nava trebuie să aibă lumină şi căldură şi energie pentru gătit şi irigaţii. Echipajul nu se poate descurca fără aceste lucruri, ceea ce ne face pe noi şefii Echipajului.

— În ceea ce priveşte toleranţa asta faţă de mutanţi, continuă el, vei vedea nişte schimbări! Ţine-ţi gura închisă şi fii de partea noastră.

Avea impresia că se aştepta de la el să menţină loialitatea de bază faţă de grupul de tineri. Ei reprezentau o organizaţie bine închegată din cadrul altei organizaţii şi era formată din bărbaţi practici, lucizi, care lucrau la îmbunătăţirea condiţiilor de pe Navă, aşa cum le vedeau ei. Erau bine închegaţi, deoarece un ucenic ce nu reuşea să vadă lucrurile aşa cum le vedeau ei nu rezista mult. Fie nu reuşea să se ridice la nivelul aşteptat şi se întorcea curând în rândurile ţăranilor, fie, cel mai probabil, suferea o nenorocire şi sfârşea în Convertizor.

Iar Hoyland a început să vadă că ei aveau dreptate.

Erau realişti. Nava era navă. Era un fapt, fără să necesite nici o explicaţie. Iar referitor la Jordan, cine L-a văzut sau I-a vorbit vreodată? Care era Planul Lui misterios? Scopul vieţii e să fie trăită. Un om s-a născut şi-a trăit viaţa, iar apoi ajunge în Convertizor. Era foarte simplu, fără nici un mister, fără nici o Călătorie sublimă şi nici un Centaurus. Aceste poveşti romantice erau simple aiureli din copilăria oamenilor, înainte ca ei să câştige înţelegerea şi curajul de a privi deschis lucrurile.

A încetat să-şi mai bată capul cu astronomia şi fizica mistică şi toată acea mitologie pe care fusese învăţat să o slăvească. Era amuzat, mai mult sau mai puţin, de Versurile de

la Începuturi şi de toate poveştile vechi despre Pământ – ce o fi fost şi „Pământul” ăsta – dar acum îşi dădea seama că astfel de lucruri pot fi luate în serios doar de copii şi neghiobi.

În plus, era treabă de făcut. Bărbaţii mai tineri, în timp ce păstrau autoritatea celor mai bătrâni, aveau propriile planuri, primul fiind exterminarea sistematică a mutanţilor. În afară de asta, intenţiile lor erau încă nefinalizate, dar contemplau folosirea completă a resurselor Navei, inclusiv ale nivelelor superioare. Tinerii puteau să înainteze cu planurile lor fără a avea un conflict deschis cu cei în vârstă, pentru că bătrânilor savanţi pur şi simplu nu le păsa de rutina de pe Navă. Căpitanul actual se îngrăşase atât de mult încât de abia ieşea din cabina sa; ajutorul lui, unul dintre cei tineri, se ocupa de treburi în locul lui.

Hoyland nu a dat ochii cu Inginerul Şef decât o dată, când şi-a făcut apariţia la o ceremonie pur religioasă de încadrare a personalului staţiilor.

Proiectul de eliminare a mutanţilor necesita ca recunoaşterea nivelelor superioare să fie făcută sistematic. Într-o astfel de explorare preliminară, Hugh Hoyland a fost iarăşi încolţit de un mutant. Acesta era mai precis la aruncarea cu praştia. Însoţitorii lui Hoyland, forţaţi să se retragă, pentru că erau depăşiţi ca număr, l-au lăsat să moară.

Joe-Jim Gregory juca dame singur. Era o vreme când jucau împreună cărţi, dar Joe, capul din dreapta, îl suspecta pe Jim, membrul din stânga al echipei, că trişa. S-au ciondănit în legătură cu acest aspect, apoi au renunţat, pentru că amândoi au învăţat repede în cariera lor împreunată că două capete pe o singură pereche de umeri trebuie să găsească neapărat modalităţi de înţelegere.

Jocul de dame era mai bun. Puteau vedea amândoi tabla, iar neînţelegerile erau imposibile.

Jocul a fost întrerupt de o puternică bătaie metalică în uşa compartimentului. Joe-Jim a scos din teacă cuţitul şi l-a mângâiat, pregătit să îl folosească.

— Intră, urlă Jim.

Uşa s-a deschis, cel care ciocănise a intrat cu spatele în cameră – singurul mod sigur, după cum ştia toată lumea, de a intra în prezenţa lui Joe-Jim. Noul venit era bondoc şi puternic,

nu avea mai mult de patru picioare înălţime. Pe umăr îi atârna trupul moale al unui om, pe care îl sprijinea cu o mână.

Joe-Jim puse cuţitul înapoi în teacă.

— Pune-l jos, Bobo, ordonă Jim.

— Şi închide uşa, adăugă Joe. Ce avem noi aici?

Era un tânăr, aparent mort, deşi nu se vedea nici o rană. Bobo îi mângâie o coapsă.

— Îl mâncăm? întrebă plin de speranţă, în timp ce saliva i se prelingea din gura căscată.

— Poate, îl domoli Jim. L-ai omorât?

Bobo scutură din capul lui sub-dimensionat.

— Bun Bobo, spuse Joe. Unde l-ai lovit?

— Bobo lovit acolo.

Microcefalicul a întins degetul mare spre corpul leşinat în zona dintre ombilic şi stern.

— Ai ţintit bine, continuă Joe. Nici noi nu ne puteam descurca mai bine cu cuţitul.

— Bobo bine ţintit, zise piticul cu amabilitate. Vrei să vezi? îi invită el să-i privească praştia.

— Taci, zise Joe, fără răutate. Nu, nu vrem să vedem; vrem să-l facem să vorbească.

— Bobo face, încuviinţă cel scund şi începu cu brutalitate să-şi realizeze scopul.

Joe-Jim l-a dat deoparte şi a aplicat alte metode dureroase, dar considerabil mai puţin drastice decât acelea ale piticului. Tânărul tresări şi deschise ochii.

— Îl mâncăm? întrebă din nou Bobo.

Nu, zise Joe.

Când ai mâncat ultima dată? se interesă Jim.

Bobo dădu din cap şi îşi frecă stomacul, arătând prin semne că trecuse foarte mult timp, prea mult. Joe-Jim s-a dus la un dulap, l-a deschis şi a scos o halcă de carne pe care o ţinea sus. Jim a mirosit-o şi Joe şi-a tras capul într-o parte, strâmbând din nas. Joe-Jim a aruncat carnea lui Bobo, iar el a înşfăcat-o bucuros din zbor.

— Acum ieşi afară, ordonă Jim.

Bobo o luă din loc şi închise uşa după el. Joe-Jim s-a întors către captiv şi îl lovi cu piciorul.

— Vorbeşte, zise Jim. Cine eşti?

Tânărul tremura, şi-a pus o mână pe cap, apoi, deodată părea că se concentrează asupra împrejurimilor, deoarece se ridică în picioare, mişcân-du-se ciudat din cauza condiţiilor de imponderabilitate de la acest nivel şi se întinse după cuţit. Nu mai era la cureaua lui. Joe-Jim îşi scoase propriul cuţit şi îl agită ameninţător.

— Poartă-te frumos şi nu vei avea de suferit. Cum ţi se spune?

Tânărul îşi umezi buzele, iar ochii cercetau grăbiţi camera.

— Vorbeşte, spuse Joe.

— De ce îţi baţi capul cu el? întrebă Jim. Aş zice că e bun doar pentru carne. Mai bine îl chemi pe Bobo înapoi.

— Nu e nici o grabă răspunse Joe. Vreau să vorbesc cu el. Cum te cheamă?

Prizonierul privi din nou cuţitul şi murmură:

— Hugh Hoyland.

— Asta nu ne spune prea multe, comentă Jim. Cu ce te ocupi? Din ce sat vii? Şi ce cauţi în ţara mutanţilor?

Dar, de data aceasta, Hoyland era morocănos. Chiar şi împunsătura cuţitului în coaste îl făcu doar să îşi muşte buzele.

— Of, exclamă Joe, nu e decât un ţăran prost. Să scăpăm de el.

— Să-l terminăm?

— Nu. Nu acum. Închide-l.

Joe-Jim a deschis uşa unui mic compartiment lateral şi l-a forţat cu cuţitul pe Hugh să intre. Apoi a închis şi a încuiat uşa şi s-a întors la jocul lui.

— Tu muţi, Jim.

Era întuneric în compartimentul în care fusese încuiat Hugh. Curând a realizat prin pipăire că pereţii din oţel lucios erau în întregime netezi, mai puţin uşa solidă, cu încuietorile fixate. Se aşeză deodată pe pardoseală şi începu să mediteze.

Avu timp din belşug, timp să doarmă şi să se trezească de mai multe ori. Avu timp să i se facă foarte foame şi foarte, foarte sete.

Când lui Joe-Jim de alături îi crescu interesul faţă de prizonier suficient de mult încât să deschidă uşa celulei, Hoyland nu a dorit să iasă imediat în evidenţă. Plănuise de multe ori ce va face când se va deschide uşa, iar această şansă s-a ivit, dar

când a sosit clipa, era prea slăbit, aproape în stare de comă. Joe-Jim l-a târât afară din cameră.

Zgomotul l-a trezit la o stare de conştientă parţială. S-a ridicat şi s-a uitat în jurul său.

— Eşti gata să vorbeşti? întrebă Jim.

Hoyland deschise gura, dar nu scoase o vorbă.

— Nu vezi că e prea uscat ca să vorbească? zise Joe către geamănul său. Apoi se adresă lui Hugh:

— Vrei să vorbeşti dacă îţi dăm nişte apă?

Hoyland se uita năuc şi încuviinţă.

Joe-Jim se întoarse după o clipă cu o carafă cu apă. Hugh a băut cu nesaţ, s-a oprit, părea că leşină. Joe-Jim i-a luat carafa.

— Deocamdată e destul, zise Joe. Vorbeşte-ne despre tine.

Iar Hugh a început să vorbească. Cu detalii, fiind îndemnat doar din când în când.

Hugh a acceptat condiţia de facto de sclav fără să opună cu adevărat rezistenţă şi fără părere de rău. Cuvântul sclav nu exista în vocabularul lui, dar condiţia era o banalitate conformă cu tot ce a ştiut el vreodată. Întotdeauna au existat cei care dădeau ordine şi cei care le îndeplineau – nu îşi putea imagina nici o altă condiţie, nici un alt fel de organizare socială. Era un fapt al naturii.

Deşi, în mod natural, s-a gândit la evadare.

Gânditul la asta era tot ce putea să facă. Joe-Jim i-a ghicit gândurile şi a adus problema în discuţie. Joe i-a spus:

— Să nu-ţi vină idei, tinere. Fără un cuţit nu poţi să te depărtezi nici trei nivele în partea asta a Navei. Dacă ai reuşi să furi un cuţit de la mine, tot nu ai ajunge până jos. În plus, mai este şi Bobo.

Hugh a aşteptat un moment, apoi a întrebat:

— Bobo?

Jim rânji şi răspunse:

— Noi i-am spus lui Bobo că eşti al lui ca să te măcelărească, dacă doreşte, în caz că îţi scoţi capul afară din compartiment fără noi. Acum doarme lângă uşă şi îşi petrece mult timp acolo.

— Aşa era corect, spuse Joe. A fost dezamăgit când ne-am decis să te păstrăm.

— Spune, a sugerat Jim, întorcându-şi capul către fratele său, ce ai zice să ne distrăm puţin?

Apoi se întoarse către Hugh:

— Poţi să arunci cu cuţitul?

— Desigur, răspunse Hugh.

— Să te vedem. Aici.

Joe-Jim i-a dat cuţitul lor. Hugh l-a luat şi l-a cântărit în mână să-i simtă greutatea.

— Încearcă la semnul meu.

Joe-Jim a fixat o ţintă de plastic la capătul celălalt al camerei, opus faţă de scaunul lui preferat, de pe care era obişnuit să exerseze el însuşi. Hugh a ochit ţinta şi, cu o mişcare a braţului prea rapidă ca să o poţi urmări, a dat drumul cuţitului. A folosit lovitura cu degetul mare pe lamă şi cu celelalte degete împreunate. Lama vibra în ţintă, foarte bine centrată în zona roasă ce marca cele mai bune eforturi ale lui Joe-Jim.

— Bun băiat! aprobă Joe. La ce te gândeşti, Jim?

— Hai să-i dăm cuţitul şi să vedem cât de departe poate ajunge.

— Nu, zise Joe, nu sunt de acord.

— De ce?

— Dacă câştigă Bobo, noi rămânem fără un servitor. Dacă Hugh câştigă, pierdem şi pe Bobo şi pe el. E o risipă.

— Ei, bine, dacă insişti.

— Insist. Hugh, adu cuţitul.

Hugh se conformă. Nu i-a trecut prin cap să întoarcă cuţitul împotriva lui Joe-Jim. Stăpânul era stăpân. Nu era doar pur şi simplu împotriva bunelor moravuri ca un servitor să atace stăpânul, ci şi o idee atât de sălbatică, încât nu s-a gândit la aşa ceva nici o clipă.

Hugh se aştepta ca Joe-Jim să fie impresionat de pregătirea sa de savant. Dar nu a fost aşa. Lui Joe-Jim, în special lui Jim, îi plăcea enorm să contrazică. În scurt timp, l-au secat de puteri pe Hugh şi l-au aruncat la o parte. Hoyland se simţea umilit. La urma urmei, nu era el savantul? Nu ştia el să citească şi să scrie?

— Taci din gură, i-a spus Jim. E simplu să citeşti. Eu ştiam să citesc înainte să se nască tatăl tău. Crezi că eşti primul savant care m-a servit pe mine? Savanţi! O adunătură de ignoranţi!

Într-o încercare de a-şi restabili orgoliul său intelectual, Hugh a expus teoriile savanţilor mai tineri, realitatea strictă,

realismul care respingea toate interpretările religioase şi lua Nava aşa cum era. El se aştepta ca Joe-Jim să aprobe un astfel de punct de vedere; părea să se potrivească cu temperamentele lor.

Dar ei i-au râs în faţă.

— Sincer, insistă Jim, după ce încetă zgomotul, voi cei tineri sunteţi atât de idioţi? Păi sunteţi mai răi decât bătrânii.

— Dar tu tocmai ai spus, protestă Hugh, că toate noţiunile noastre religioase acceptate nu sunt decât baliverne. Asta cred prietenii mei. Ei vor să arunce la gunoi toate prostiile acelea vechi.

Joe a început să vorbească; Jim îl întrerupse.

— De ce îţi baţi capul cu el, Joe? Nu are nici un rost.

— Nu, nu are. Mă amuză. El e primul cu care am vorbit de nu mai ştiu când şi nu a avut nici o şansă de a vedea adevărul. Vreau să văd dacă are capul pe umeri sau e doar un loc de care să îşi agaţe urechile.

— OK, încuviinţă Jim, dar păstrează liniştea. Eu am să trag un pui de somn.

Capul din stânga a închis ochii şi a început imediat să sforăie. Joe şi cu Hugh şi-au continuat discuţia în şoaptă.

— Problema cu voi, tinerii, spuse Joe, este că, dacă nu pricepeţi un lucru imediat, credeţi că nu poate fi adevărat. Treaba cu bătrânii voştri este că, orice nu înţeleg, reinterpretează ca să se înţeleagă altceva şi apoi cred că au priceput. Niciunul dintre voi nu a încercat să creadă vorbele clare, aşa cum sunt scrise şi apoi să încerce să le înţeleagă pe această bază. O, nu, voi toţi sunteţi prea deştepţi pentru asta – dacă nu pricepeţi imediat, atunci nu e aşa – trebuie să însemne ceva cu totul diferit.

— Ce vrei să spui? întrebă cu suspiciune Hugh.

— Păi, Călătoria, de exemplu. Ce înseamnă ea pentru tine?

— După mintea mea, nu înseamnă nimic. E doar o prostie care să-i impresioneze pe ţărani.

— Dar care este sensul ei acceptat?

— Ei, bine – e locul în care mergi după ce mori – sau mai degrabă, ce faci. Faci Călătoria spre Centaurus.

— Şi ce-i Centaurus?

— Este – ai grijă, îţi dau doar răspunsurile ortodoxe; nu prea cred în chestiile astea – este locul unde ajungi după ce ai făcut Călătoria, un loc unde toţi sunt fericiţi şi este mâncare din belşug.

Joe râse zgomotos. Jim îşi întrerupse ritmul de sforăit, deschise un ochi şi îşi reluă mormăind somnul.

— Exact asta vreau să spun, continuă Joe în şoaptă. Nu îţi foloseşti capul. Te-ai gândit vreodată că această Călătorie este doar ceea ce spun vechile cărţi că este – Nava şi tot Echipajul mergând undeva, deplasându-se?

Hoyland se gândea la asta.

— Doar nu vrei să spui că trebuie să te iau în serios. E imposibil, din punct de vedere fizic. Nava nu poate merge nicăieri. Este deja peste tot. Se poate face o călătorie prin ea, dar Călătoria trebuie să aibă un sens spiritual, dacă ar avea vreunul.

Joe l-a invocat pe Jordan ca să-l susţină.

— Ascultă, zise el, să-ţi intre asta în capul tău mare. Imaginează-ţi un loc mai mare decât Nava, mult mai mare, cu Nava mişcându-se în el. Ai priceput?

Hugh se străduia. Se străduia din greu. Scutură din cap.

— Nu are nici o noimă, spuse el. Nu poate exista ceva mai mare. Nu ar exista loc pentru aşa ceva.

— Of, la naiba! Ascultă, în afara Navei, acum ai înţeles? Drept în jos, după toate nivelele în orice direcţie. Pustietate. M-ai înţeles?

— Dar nu este nimic sub cel mai de jos nivel. De aceea e cel mai de jos.

— Uite! Dacă ai lua un cuţit şi ai începe să sapi o groapă în podeaua celui mai de jos nivel, unde ai ajunge?

— Dar nu se poate. Este prea tare.

— Să presupunem că se poate şi că ai făcut o gaură. Unde ar da acea groapă? Imaginează-ţi.

Hugh a închis ochii şi a încercat să-şi imagineze cum sapă o groapă în nivelul de jos. Săpa în podea de parcă ar fi fost moale – moale ca brânza.

A început să aibă o licărire a unei posibilităţi, o posibilitate care era instabilă, tremurătoare. E cădea şi cădea într-o groapă săpată de el şi care nu avea nici un nivel sub ea. A deschis ochii foarte repede.

— Este îngrozitor! strigă el. Nu cred aşa ceva.

Joe-Jim se ridică.

— O să te fac eu să crezi, mormăi el, chiar de-ar fi să-ţi rup gâtul pentru asta.

S-a îndreptat către uşa exterioară şi a deschis-o.

— Bobo! urlă el. Bobo!

Deodată, capul lui Jim se ridică.

— Ce-i? Ce s-a întâmplat?

— Îl ducem pe Hugh la nivelul de imponderabilitate.

— Pentru ce?

— Ca să-i băgăm minţile în capul ăla prost.

— Altă dată.

— Nu, vreau acum.

— Bine, bine. Nu e nevoie să te ambalezi. Oricum m-am trezit.

Joe-Jim Gregory era aproape la fel de unic în ceea ce priveşte abilitatea lui, sau a lor, mentală, precum şi construcţia corporală. In alte circumstanţe, ar fi fost o personalitate dominantă. Era inevitabil, trăind printre atâţia mutanţi, ca el să îi agreseze, să le dea ordine, să se bazeze pe serviciile lor. Dacă ar fi avut dorinţa de putere, e de la sine înţeles că ar fi putut organiza mutanţii să lupte şi să înfrângă Echipajul.

Dar îi lipsea aşa ceva. După temperament, era un intelectual, un observator. Era interesat de cum şi de de ce, iar dorinţa lui de a acţiona era satisfăcută doar de confort şi comoditate.

Să se fi născut el drept doi gemeni normali printre cei din Echipaj, probabil ar fi ales explicaţiile savante drept cel mai uşor şi mai satisfăcător răspuns la problema vieţii şi s-ar fi distrat cu conversaţia şi administrarea. Îi lipsea tovărăşia mentală şi petrecuse timp de trei generaţii citind şi recitind cărţi furate de ciracii săi, special pentru el.

Cele două jumătăţi ale persoanei sale duale se contraziceau şi discutau despre ceea ce citiseră şi aproape inevitabil ajungeau la o teorie coerentă a istoriei şi lumii fizice – cu o singură excepţie, conceptul de ficţiune le era în întregime străin; tratau romanele care fuseseră aduse pentru expediţia lui Jordan exact în acelaşi fel în care tratau manualele şi îndrumarele.

Aceasta a dus la marea lor divergenţă de opinie. Jim îl considera pe Allan Quartermain drept cel mai grozav om care a trăit vreodată; Joe îl aprecia pe John Henry.

Amândurora le plăcea extrem de mult poezia; puteau recita pagină după pagină din Kipling şi le plăcea aproape la fel de mult şi Rhysling, cântăreţul orb al spaţiului.

Bobo s-a întors. Joe-Jim l-a arătat cu degetul pe Hugh.

— Uite, zise Joe, iese afară.

— Acum? întrebă Bobo fericit şi rânji slugarnic.

— Tu şi cu stomacul tău! răspunse Joe, bătând cu încheieturile degetelor darabana pe scăfârlia lui. Nu, nu îl mănânci. Tu şi cu el – fraţi de sânge. Ai priceput?

— Nu mănânc?

— Nu. Luptă pentru el. El luptă pentru tine.

Piticul a ridicat din umeri în faţa inevitabilului.

— Bine. Fraţi de sânge. Bobo ştie.

— În regulă. Acum mergem sus în locul unde toţi plutesc! Tu ia-o înainte şi fă loc.

Au urcat câte unul, piticul alergând înainte, Hoyland în urma lui, Joe-Jim încheind şirul, Joe cu ochii aţintiţi în faţă, Jim păzind spatele cu capul întors peste umăr.

Cu cât urcau mai sus, greutatea le dispărea imperceptibil, cu fiecare punte succesivă. Într-un final, au intrat la un nivel după care nu se mai putea înainta, neavând nici o deschidere deasupra lor. Puntea se curba uşor, demonstrând că adevărata formă a spaţiului era un cilindru gigantic, dar, deasupra capului, o întindere metalică cu o curbură similară obstrucţiona vederea şi te împiedica să vezi dacă puntea se curba cu adevărat în interior.

Nu existau pereţi despărţitori propriu-zişi; stâlpi mari de susţinere, atât de imenşi încât dădeau impresia de exces, de putere inutilă, se înălţau despărţind puntea în mod regulat.

Greutatea era acum imperceptibilă. Dacă cineva rămânea liniştit într-un loc, restul infim de greutate ar aduce corpul într-o plutire uşoară până jos, dar sus şi jos erau termeni cărora le lipsea sensul. Lui Hugh nu îi plăcea; îl făcea să înghită cu noduri, dar Bobo părea încântat şi obişnuit cu această senzaţie. Se mişca prin aer ca un peşte.

Joe-Jim a fixat o direcţie paralelă cu axa comună a cilindrilor exteriori şi interiori, urmând un coridor format de

stâlpi. Erau prinse balustrade de-a lungul coridorului şi se ţinea de balustradă ca un păianjen de firul lui. Acceleră mult, iar Hugh se chinuia să ţină pasul. Cu timpul, reuşi să urce uşor, fără efort, întâmpinând doar rezistenţa aerului, şi atingerea întâmplătoare a degetelor sau a mâinii de podea. Dar era mult prea preocupat ca să spună cât de mult merseseră înainte de a se opri. Mile întregi, credea, dar nu era sigur.

Când s-au oprit, a fost din cauză că pasajul se terminase. Un perete despărţitor solid, ce se întindea în stânga şi în dreapta, le bloca drumul. Joe-Jim se deplasă de-a lungul lui spre dreapta, cercetând.

A găsit ce căuta, o uşă închisă, de mărimea unui om, care se făcea remarcată doar printr-o crăpătură ce îi scotea în evidenţă conturul şi un desen geometric pe suprafaţa ei. Joe-Jim l-a studiat, şi s-a scărpinat în capul din dreapta. Cele două capete şuşotiră preţ de câteva clipe. Joe-Jim îşi ridică mâna cu un gest ciudat.

— Nu, nu! zise Jim.

Joe-Jim s-au uitat unul la altul.

— Cum vine asta? spuse Joe.

Au început să vorbească în şoaptă din nou, Joe scutură din cap, iar Joe-Jim ridică iarăşi mâna.

Urmări desenul de pe uşă fără să-l atingă, mişcându-şi arătătorul prin aer la poate patru inch distanţă de suprafaţa uşii. Succesiunea în care el îşi mişca degetul deasupra liniilor desenului părea simplă, dar cu siguranţă nu evidentă.

După ce a terminat, a lovit cu palma peretele adiacent, s-a îndepărtat de uşă şi a aşteptat.

Un moment mai târziu, se simţea o adiere uşoară, aproape surdă; uşa s-a mişcat în exterior poate şase inch, apoi s-a oprit. Joe-Jim părea nedumerit. Şi-a introdus mâinile cu grijă în despărţitură şi a tras. Nu s-a întâmplat nimic. I-a strigat lui Bobo:

— Deschide-o!

Bobo a analizat situaţia, încruntându-şi fruntea care se încreţi până în creştet. Apoi a împins cu piciorul în perete şi a apucat uşa cu o mână. A prins apoi uşa cu ambele mâini, şi-a fixat ferm picioarele, s-a arcuit şi a tras.

Şi-a ţinut respiraţia, avea pieptul rigid, spatele îndoit, iar transpiraţia începuse să apară din cauza efortului. Îi ieşeau în

evidenţă venele de la gât, făcându-i capul să arate ca o piramidă diformă. Hugh putea să-i audă încheieturile trosnind. Era uşor de crezut că o să se omoare în încercarea lui, fiind prea idiot ca să renunţe.

Dar uşa cedă deodată, cu o tânguire de metal ce se îndoaie. Pentru că uşa, în deplasarea ei, scăpă din degetele lui Bobo, tensiunea eliberată pe neaşteptate în picioarele lui îl aruncă departe de perete; plonjă în josul pasajului, căutând ceva de care să se ţină. Dar reveni într-o clipă, mişcându-se ciudat prin aer, în timp ce îşi masa gamba.

Joe-Jim a pătruns înăuntru, Hugh urmându-l îndeaproape.

— Ce loc e ăsta? a vrut el să ştie, curiozitatea fiind mai puternică decât manierele de servitor.

— Camera Principală de Control, zise Joe.

Camera Principală de Control! Locul tabu şi cel mai sacru de pe Navă, chiar şi locaţia era un mister uitat. După părerea tinerilor, nici măcar nu exista. Atitudinea savanţilor mai în vârstă varia între acceptarea fundamentalistă şi credinţa mistică. Pe cât se considera Hugh de învăţat, pe atât se înspăimânta de aceste cuvinte. Camera de Control! Se spunea că însuşi spiritul lui Jordan se afla acolo.

Aşa că s-a oprit.

S-a oprit şi Joe-Jim, iar Joe privi în jurul lui.

— Hai, zise el. Ce s-a întâmplat?

— Ah, ăă.

— Vorbeşte!

— Dar, dar locul acesta e bântuit, este al lui Jordan.

— Ah, pentru numele lui Jordan! protestă Joe, exasperat. Am crezut că mi-ai spus că voi, tinerii, nu puneaţi mare preţ pe Jordan.

— Da, dar. dar asta este.

— Tacă-ţi gura! Haide sau îl pun pe Bobo să te tragă cu forţa.

Iar Hugh l-a urmat, fără tragere de inimă, ca unul care se urca pe eşafod.

S-au strecurat printr-un pasaj suficient de larg ca să încapă doi oameni şi să se poată folosi de balustrade. Pasajul se curba într-un arc amplu de 90 de grade, apoi dădea chiar în Camera de Control propriu-zisă. Hugh, temător, dar curios, trase cu ochiul peste umerii largi ai lui Joe-Jim.

Se uita într-o cameră bine luminată, enormă, de aproape două sute de picioare. Era sferică, interiorul unui glob mare. Suprafaţa globului era simplă, argintie. În centrul geometric al sferei, Hugh a văzut un grup de aparate la vreo 15 picioare depărtare. Era complet lipsit de sens pentru ochiul lui neexperimentat; nu l-ar fi putut descrie, dar a observat că plutea nemişcat, fără nici o susţinere aparentă.

De la capătul pasajului până la chestia din centrul globului era un tub din zăbrele metalice, la fel de lat ca şi pasajul. Era singura ieşire din pasaj. Joe-Jim s-a întors către Bobo şi i-a ordonat să rămână în pasaj, după care el a intrat în tub.

S-a strecurat de-a lungul lui, mână după mână, ajutându-se de zăbrele ca de o scară. După el venea Hugh; au ieşit în mijlocul aparatului din centrul sferei. Văzut de aproape, mecanismul staţiei de control îşi dezvăluia detaliile individuale, dar el tot nu pricepea nimic. Îşi îndreptă privirea către suprafaţa interioară a globului care îi înconjura.

Era o greşeală. Suprafaţa globului, fiind alb-argintie şi fără nici un model, nu avea nimic care să-i dea perspectivă. Putea să fie la o sută de picioare depărtare sau o mie sau la multe mile. Nu mai văzuse niciodată ceva mai înalt decât distanţa dintre două punţi şi nici un spaţiu deschis mai mare decât islazul satului. Era lovit de panică, foarte speriat, cu atât mai mult cu cât nu ştia de ce anume îi era frică. Dar era posedat de fantoma strămoşilor demult uitaţi şi stomacul său era întors pe dos de frica primitivă de a nu cădea.

Se prinse de aparatura de control, se prinse de Joe-Jim.

Joe-Jim îi arse una peste gură cu latul palmei.

— Ce-i cu tine? mârâi Jim.

— Nu ştiu, răspunse Hugh. Nu ştiu, dar nu-mi place acest loc. Hai să ieşim de-aici!

Jim a ridicat din sprâncene la Joe, privi dezgustat şi zise:

— Am putea să ieşim. Plodul ăsta nu va înţelege nimic din ce-i spui.

— O, va fi în regulă, răspunse Joe, încheind această problemă. Hugh, urcă-te în unul din scaune – uite, în ăla.

Între timp, ochii lui Hugh au căzut pe tubul prin care au ajuns la centrul de control şi l-a urmărit din ochi până la uşa de la pasaj. Deodată sfera s-a micşorat până a rămas doar centrul

ei, iar cea mai groaznică panică a trecut. S-a supus ordinului, tremurând încă, fiind totuşi capabil să se conformeze.

Centrul de control consta dintr-un cadru rigid, făcut din scaune sau rame pentru trupurile operatorilor, panourile de instrumente şi de comandă, urcate astfel încât să fie în braţele operatorilor, unde erau vizibile, dar fără să obstrucţioneze vederea. Scaunele aveau mânere laterale înalte sau braţe, iar urcate pe aceste braţe erau panourile de control pentru fiecare ofiţer de gardă, totuşi Hugh nu observase nimic din toate acestea.

El doar s-a strecurat pe sub panoul cu instrumente pe scaun şi s-a lăsat pe spate, bucuros de stabilitatea găsită. A potrivit scaunul într-o poziţie semi-culcat, de la suportul pentru picioare până la cel pentru cap.

Dar ceva se întâmpla cu panoul din faţa lui Joe-Jim; l-a remarcat cu coada ochiului şi s-a întors să privească mai bine. În partea de sus a panoului străluceau litere de un roşu aprins: AL DOILEA ASTROGATOR AFIŞAT. Ce era al doilea astrogator? Nu ştia, dar imediat a observat că extremitatea superioară a propriului panou era etichetat cu AL DOILEA ASTROGATOR şi a ajuns la concluzia că se referea la el însuşi sau, mai degrabă, omul ce trebuia să stea pe locul acela. Se simţea incomodat de faptul că adevăratul astrogator ar putea veni şi l-ar găsi ocupându-i postul, dar îşi scoase asta din cap, pentru că părea puţin probabil.

Totuşi, ce era al doilea astrogator?

Literele începeau să dispară de pe panoul lui Jim-Joe, apoi a apărut un punct roşu pe marginea din partea stângă şi a rămas acolo. Joe-Jim a făcut ceva cu mâna dreaptă; pe panou apăru: ACCELERAŢIE – ZERO, apoi COMANDĂ PRINCIPALĂ. Ultimele două cuvinte au clipit de câteva ori, apoi au fost înlocuite cu NICI UN RAPORT. Aceste cuvinte au dispărut şi a apărut un punct verde strălucitor în partea din dreapta.

— Pregăteşte-te, spuse Joe, uitându-se la Hugh; se stinge lumina.

— Ai de gând să stingi lumina? protestă Hugh.

— Nu eu, ci tu. Uită-te lângă mâna ta stângă. Vezi acele luminiţe albe?

Hugh s-a uitat şi le-a găsit, strălucind prin suprafaţa braţului scaunului, opt luminiţe aranjate în două pătrate, unul deasupra celuilalt.

— Fiecare controlează lumina unui cadran, explică Joe. Acoperă-le cu mâna ca să stingi lumina. Haide, fă-o.

Fără tragere de inimă, dar fascinat totuşi, Hugh a făcut ce i s-a cerut. Şi-a pus palma peste luminile minuscule şi a aşteptat. Sfera argintie a devenit ştearsă ca plumbul, lăsându-i în întuneric complet, cu excepţia luminii de la panourile de instrumente. Hugh era emoţionat, dar bucuros. Îşi îndepărtă palma; sfera a rămas în întuneric, iar cele opt lumini s-au făcut albastre.

— Acum, zise Joe, am să-ţi arăt stelele!

În întuneric, mâna dreaptă a lui Joe-Jim trecu peste alt aranjament de opt lumini.

Creaţie.

Reproduse fidel, strălucind pe pereţii stelariumului la fel de nemişcate şi senine ca şi cele originale din adâncurile negre ale spaţiului, stelele priveau în jos spre el. O lumină după alta, strălucitoare, împrăştiate în toată splendoarea pe simulacrul de cer, iar sorii fără număr se întindeau în faţa lui – în faţă, deasupra, dedesubt, în spatele lui, în toate direcţiile. Plutea singur în centrul universului stelar.

— Ooo!

Era un sunet involuntar, cauzat de aerul inspirat. Se prinse de braţele scaunului atât de strâns, încât putea să-şi rupă unghiile, fără măcar să-şi dea seama. În acest moment nici nu îi era teamă; nu era loc în fiinţa lui decât pentru un singur sentiment. Viaţa de pe Navă, când grea, când obişnuită, nu l-a împiedicat în capacitatea lui interioară să experimenteze frumuseţea; pentru prima dată în viaţa lui ştia extazul de nesuportat al frumuseţii pure. L-a lovit şi l-a şocat, ca prima experienţă sexuală.

A trecut ceva timp înainte ca Hugh să-şi revină din şoc şi din preocuparea intensă ce i-a urmat şi să poată observa râsul sardonic al lui Jim, chicotind sec al lui Joe.

— Nu te-ai săturat? întrebă Joe.

Fără să aştepte replica, Joe-Jim a aprins din nou luminile, folosindu-se de panoul de control de rezervă aflat în braţul stâng al scaunului.

Hugh a oftat. Îl durea pieptul, iar inima îi bătea cu putere. Deodată, şi-a dat seama că îşi ţinuse respiraţia cât luminile fuseseră stinse.

— Bine, deşteptule, întrebă Jim, te-ai convins?

Hugh a oftat iarăşi, fără să ştie de ce. Cu luminile aprinse, se simţea iar în siguranţă şi confortabil, dar era pătruns de un sentiment adânc al unei pierderi personale. Ştia, în subconştient, că după ce a văzut stelele nu va mai fi fericit vreodată. Durerea surdă din piept, dorul incipient de moştenirea pierdută a cerului şi stelelor nu vor înceta nicicând, chiar dacă era prea ignorant ca să fie conştient de ele.

— Ce a fost asta? întrebă el cu voce şoptită.

— A fost ea, răspunse Joe. A fost lumea. A fost universul. Despre asta tot încercam să-ţi povestesc.

Hugh a încercat cu furie să pătrundă în mintea sa neexperimentată şi să înţeleagă.

— La asta te refereai când vorbeai de Exterior? întrebă el. La toate acele frumoase luminiţe?

— Bineînţeles, spuse Joe, doar că nu sunt mici. Ele sunt foarte departe, poate la mii de mile distanţă.

— Cum?

— Da, da, insistă Joe. Este mult loc liber acolo. Spaţiu. E mare. Păi e posibil ca unele dintre acele stele să fie la fel de mari ca Nava, poate mai mari.

Faţa lui Hugh era un studiu plin de milă a imaginaţiei descătuşate.

— Mai mari ca Nava? repetă el. Dar. dar.

Jim mişca din cap cu nerăbdare şi îi spuse lui Joe:

— Ce ţi-am zis eu? îţi pierzi timpul cu acest tâmpit. Nu are capacitatea să.

— Uşor, Jim, răspunse Joe cu bunăvoinţă; nu te aştepta să alerge înainte să se poată târî. Ne-a luat şi nouă mult timp. Chiar îmi aduc aminte că tu erai puţin mai încet în a crede ce vezi cu proprii tăi ochi.

— Asta e o minciună, zise Jim răutăcios. Tu ai fost acela care a trebuit să fie convins.

— OK, OK, cedă Jim, aşa să fie. Dar a fost cu mult timp înainte ca noi amândoi să înţelegem bine.

Hoyland nu era foarte atent la schimbul de replici dintre cei doi fraţi. Era ceva obişnuit; atenţia sa era concentrată asupra problemelor ieşite din comun.

— Joe, întrebă el, ce s-a întâmplat cu Nava în timp ce noi ne uitam la stele? Am privit direct prin ea?

— Nu chiar, i-a răspuns Joe. Tu nu te uitai deloc la stele, ci la un fel de imagine a lor. E ca şi cum. Ei, bine, se face cu oglinzi, ceva de genul ăsta. Am o carte în care scrie despre asta.

— Dar tu poţi să le vezi direct, continuă Jim, uitând pe moment de pica pe care o avea pentru el. Este un compartiment mai în faţă.

— A, da, susţinu şi Joe, am uitat complet. Veranda Căpitanului. Are una numai din sticlă; poţi să vezi afară.

— Veranda Căpitanului? Dar.

— Nu acest Căpitan. El nu s-a apropiat niciodată de locul ăsta. E numele de pe uşa compartimentului.

— Ce e aia o verandă?

— Să mor dacă ştiu! E doar numele locului.

— Vrei să mă duci acolo?

Joe părea să fie pe punctul de a accepta, dar Jim l-a întrerupt.

— Altă dată. Vreau să mă întorc, mi-e foame. Au trecut înapoi prin tub, l-au trezit pe Bobo şi au făcut cale întoarsă.

A trecut mult timp până ce Hugh l-a convins pe Joe-Jim să-l ducă să exploreze iarăşi, dar tot acest timp a fost petrecut cu folos. Joe-Jim l-a lăsat în faţa celei mai mari colecţii de cărţi pe care o văzuse Hugh vreodată. Unele erau copii ale cărţilor pe care el le mai văzuse, dar chiar şi la acestea a descoperit noi sensuri. A citit neîncetat, iar mintea sa absorbea noi idei, se încurca în ele, chinuindu-se, luptându-se să priceapă. Avea pică pe somn, a uitat să mănânce, până când respiraţia lui a devenit acră, iar durerea îngrozitoare din stomac l-a forţat să fie atent cu corpul său. Cu foamea satisfăcută, revenea la lectură până ce îl durea capul şi ochii refuzau să se mai concentreze.

Pretenţiile lui Joe-Jim pentru acest serviciu erau puţine. Deşi Hugh nu era liber niciodată, pe Joe-Jim nu-l deranja cititul lui, atât timp cât se afla la o distanţă suficientă să audă şi să fie gata să sară când era chemat. Jucatul de dame cu unul dintre ei când celălalt nu avea chef să joace era treaba care îi mânca cea mai mare parte din timp, dar chiar şi asta nu era o pierdere

totală, pentru că, dacă jucătorul era Joe, el putea aproape întotdeauna să fie atras într-o discuţie despre Navă, despre istoria ei, maşinării şi echipamente, oamenii care au construit şi populat pentru prima dată Nava, istoria lor, de pe Pământ, incredibilul Pământ, locul acela ciudat unde oamenii trăiau în exterior, nu în interior.

Hugh se întreba cum de nu cădeau.

A discutat problema cu Joe şi a aflat câteva noţiuni despre gravitaţie. Nu a înţeles cu adevărat niciodată din punct de vedere emoţional – gravitaţia era prea improbabilă – dar ca şi concept intelectual, putea să o accepte şi să o folosească, mult mai târziu, în primele sale licăriri vagi despre ştiinţa balisticii şi arta astrogaţiei şi manevrarea vasului. Cu timpul, a ajuns să-şi pună întrebări legate de greutate pe Navă, problemă ce nu l-a frământat până atunci. Cu cât era nivelul mai jos, cu atât era greutatea mai mare. Acest fapt fusese în mintea lui pur şi simplu ceva normal, fără să poată fi pus sub semnul întrebării. Lui îi era familiară forţa centrifugă pentru că se aplica la praştii, pe care le roteai şi apoi aruncai bila. Ca s-o aplici la întreaga Navă, să te gândeşti la Navă că se învârte ca o praştie şi astfel apare greutatea, era o prea mare dificultate – în care nu a crezut niciodată cu adevărat.

Joe-Jim l-a mai dus o dată la Camera de Control şi i-a arătat ce ştia despre manipularea panourilor de control şi despre citirea instrumentelor de astrogaţie.

Demult uitaţii ingineri-proiectanţi, angajaţi de Fundaţia Jordan, fuseseră instruiţi să proiecteze o navă care să nu se uzeze, chiar în cazul în care Călătoria se prelungea mai mult de cei 60 de ani estimaţi. Construiseră mai bine decât şi-au dat seama. Pentru că au proiectat ca motoarele de propulsie principale şi mecanismele auxiliare să fie automate, ceea ce păstra Nava locuibilă. Iar în proiectarea sistemelor de control necesare pentru acţionarea tuturor mecanismelor care nu erau în întregime automate, fusese respinsă chiar ideea părţilor componente deplasabile. Motoarele şi echipamentele auxiliare funcţionau la un nivel inferior mişcării mecanice, la un nivel al forţei pure, ca şi transformatoarele electrice. În loc să apeşi butoane, pârghii, came şi arbori, sistemele de control şi mecanismele erau construite pe baza echilibrului dintre

câmpurile statice, tensiunea fluxului de electroni, circuitele deschise sau închise de o mână plasată deasupra unei lumini.

La nivelul acesta de acţionare, frecarea şi-a pierdut înţelesul, uzura şi eroziunea nu şi-au făcut deloc efectul. De-ar fi fost toţi omorâţi în răscoale, Nava tot ar fi plutit prin spaţiu, luminată, cu aerul tot proaspăt şi umed, cu motoarele pregătite, în aşteptare. Şi aşa a şi fost, deşi ascensoarele şi benzile rulante s-au defectat, au ieşit din uz, iar în final au fost date uitării, mecanismele esenţiale ale Navei şi-au continuat funcţionarea automată sau au aşteptat, în linişte şi pregătite, ca cineva destul de deştept să le dea de capăt.

Pătrunsese geniul în construcţia Navei. Mult prea mare pentru a fi asamblată pe Pământ, fusese pusă cap la cap, piesă cu piesă, pe propria orbită, dincolo de Lună. A stat acolo vreme de 15 ani liniştiţi, în timp ce au fost formulate şi rezolvate problemele prezentate de decizia de a-i face mecanismele simplu de manevrat şi trainice. Pentru aceasta, a apărut un nou câmp de cercetare a acţiunii submoleculare, cu care s-au luptat savanţii şi care a fost cucerit.

Deci, când Hugh şi-a plasat mâna neinstruită peste primul şir de lumini marcate cu ACCELERARE, POZITIV, a obţinut un răspuns imediat, deşi nu referitor la acceleraţie. O lumină roşie de pe partea superioară a panoului pilotului şef a clipit rapid şi pe panou a strălucit mesajul: MOTOARELE PRINCIPALE – FĂRĂ OAMENI LA BORD.

— Ce înseamnă asta? îl întrebă el pe Joe-Jim.

— Nu se spune, răspunse Jim.

— Noi am făcut acelaşi lucru în sala motorului principal, adăugă Joe. Acolo, când încerci, scrie Sala de Control Fără Oameni la Bord.

Hugh se gândi câteva clipe şi zise:

— Ce s-ar întâmpla dacă ar fi cineva la toate staţiile de control în acelaşi timp şi apoi să fac eu aşa?

— N-aş putea să-ţi spun, zise Joe. N-am putut încerca niciodată aşa ceva.

Hugh nu spuse nimic. O idee care încolţise mai înainte în mintea lui devenea acum o decizie. Îl preocupa din ce în ce mai mult.

A aşteptat până l-a găsit pe Joe-Jim într-o stare de bună dispoziţie, pe amândoi de fapt, şi şi-a expus ideea. Se aflau pe

Veranda Căpitanului când Hugh a decis că e momentul prielnic. Joe-Jim se odihnea pe şezlongul Căpitanului, cu burta plină, privind stelele senine. Hugh plutea alături de el. Rotaţia Navei făcea ca stelele să pară că se mişcă în cercuri maiestuoase. Deodată zise:

— Joe-Jim.

— Ei? Ce este, tinere? a întrebat Joe.

— E minunat, nu-i aşa?

— Ce anume?

— Totul. Stelele.

Hugh arăta cu o mişcare a braţului panorama, apoi se prinse de scaun ca să-şi oprească propria rotaţie.

— Da, desigur. Te face să te simţi bine.

În mod surprinzător, răspunsul era dat de Jim. Hugh ştia că este momentul ideal. A aşteptat o clipă, apoi a spus:

— De ce nu terminăm treaba?

Două capete s-au întors simultan, Joe aplecându-se puţin ca să vadă pe după Jim.

— Ce treabă?

— Călătoria. De ce nu pornim motorul principal şi să o luăm din loc? Undeva acolo, zise el, grăbindu-se să termine înainte să fie întrerupt, sunt planete ca şi Pământul, aşa credea şi Primul Echipaj. Hai să le căutăm!

Jim s-a uitat la el, apoi a izbucnit în râs. Joe clătina din cap.

— Puştiule, spuse el, nu ştii despre ce vorbeşti. Eşti la fel de nerod ca şi Bobo. Nu, continuă el, am terminat cu asta. Las-o baltă.

— De ce să termini cu asta, Joe?

— Păi, pentru că. E o chestie prea mare. E nevoie de un echipaj care să înţeleagă despre ce e vorba, care să fie pregătit să comande Nava.

— E nevoie de atât de mulţi? Tu mi-ai arătat doar vreo duzină de locuri, în care oamenii să fie de fapt la comandă. Nu ar putea o duzină de oameni să conducă Nava – dacă ar şti ce ştii şi tu? adăugă Hugh cu şiretenie.

Jim chicoti.

— Te-a prins, Joe. Are dreptate.

Joe bătea în retragere.

— Tu supraestimezi cunoştinţele noastre. Poate am putea comanda Nava, dar nu am ajunge nicăieri. Nu ştim unde ne

aflăm. Nava pluteşte în derivă de nu ştiu câte generaţii. Nu ştim unde ne îndreptăm sau cât de repede mergem.

Hugh continuă sa îşi pledeze cauza.

— Dar, uite! Sunt instrumente. Tu mi le-ai arătat. Nu putem învăţa să le folosim? Nu ai putea tu să le dai de cap, Joe, dacă ai vrea cu adevărat?

— A, presupun că da, a fost Jim de acord.

— Nu te lăuda degeaba, Jim, spuse Joe.

— Nu mă laud, izbucni Jim. Îmi dau seama dacă ceva ar putea funcţiona.

— Hmm!

Problema a rămas într-un delicat echilibru. Hugh a reuşit să-i facă să se contrazică între ei – ceea ce a şi vrut – cu cea mai puţin înţelegătoare jumătate a mutantului de partea lui. Şi acum, ca să-şi consolideze câştigul, spuse repede:

— Am o idee, să-ţi aduc oameni cu care să lucrezi, Jim, dacă ai putea să-i pregăteşti.

— Care e ideea ta? întrebă cu suspiciune Jim.

— Păi îţi aduci aminte ce ţi-am povestit despre grupul acela de tineri savanţi.

— Proştii ăia!

— Da, da, desigur, dar ei nu ştiu ce ştii tu. Ei încercau să fie rezonabili, în felul lor. Acum, dacă aş putea să mă întorc jos şi să le spun ce m-ai învăţat tu, ţi-aş aduce destui oameni cu care să lucrezi.

Joe interveni:

— Uită-te bine la noi, Hugh. Ce vezi?

— Păi. păi. te văd pe tine, Joe-Jim.

— Vezi un mutant, îl corectă Joe, cu sarcasm în voce. Noi suntem un mutant. Pricepi? Savanţii tăi nu o să lucreze cu noi.

— Nu, nu, protestă Hugh, nu e adevărat. Eu nu mă refer la ţărani. Ţăranii nu ar înţelege, dar aceştia sunt savanţi şi încă cei mai deştepţi. Ei vor înţelege. Tot ce ai tu de făcut este să aranjezi ca ei să treacă în siguranţă prin ţara mutanţilor. Poţi să faci asta, nu-i aşa? adăugă el, schimbând instinctiv argumentele pe un teren mai solid.

— O, sigur că da, zise Jim.

— Las-o baltă, continuă Joe.

— OK, încuviinţă Hugh, simţind că Joe era într-adevăr deranjat de insistenţa lui. Dar ar fi distractiv, mai spuse el şi se îndepărtă puţin.

Îl auzea pe Joe-Jim continuând discuţia cu voce scăzută. Se prefăcea că o ignoră total. Joe-Jim avea acest defect ce ţinea de natura lui: fiind mai degrabă o asociaţie decât un singur individ, nu era prea nimerit să fie om de acţiune, din moment ce toate deciziile erau în mod necesar rezultatul discuţiilor şi compromisurilor.

Câteva clipe mai târziu, Hugh a auzit vocea ridicată a lui Joe:

— Bine, bine, fie cum spui tu! Hugh! Vino aici!

Hugh împinse cu picioarele un perete despărţitor alăturat şi se deplasă în vecinătatea imediată a lui Joe-Jim, oprindu-şi zborul cu ambele mâini prinse de cadrul scaunului Căpitanului.

— Ne-am decis, zise Joe fără alte preliminarii, să te lăsăm să te întorci jos şi să încerci să îţi vinzs marfa. Dar eşti un prost, adăugă el acru.

Bobo l-a escortat pe Hugh prin pericolele nivelelor frecventate de mutanţi şi l-a lăsat în zona nelocuită a celui mai de jos nivel.

— Mulţumesc, Bobo!

— Poftă bună! piticul rânji, strânse din umeri şi plecă în viteză, căţărându-se pe scara pe care tocmai coborâse.

Hugh s-a întors şi a reluat coborârea, atingându-şi cuţitul în acest timp. Era bine când îl simţea iarăşi lipit de el. Nu că era cuţitul lui original. Acela a fost premiul lui Bobo când l-a capturat, iar Bobo nu a fost capabil să-l returneze, deoarece îl înfipse într-unul care scăpase. Dar cuţitul dat de Joe-Jim era bine echilibrat şi destul de mulţumitor.

Bobo l-a condus, la cererea lui Hugh şi din ordinul lui Joe-Jim, chiar la zona de deasupra Convertizorului auxiliar folosit de către savanţi. Vroia să-l găsească pe Bill Ertz, Inginerul Şef Adjunct şi liderul tinerilor savanţi, şi nu vroia să fie nevoit să răspundă la prea multe întrebări înainte de a-l găsi.

Hugh a sărit repede nivelele rămase şi s-a trezit în pasajul principal pe care îl recunoscu foarte uşor. Bun! A făcut la stânga şi a mers vreo două sute de iarzi, apoi a ajuns la uşa compartimentului care găzduia Convertizorul. Un gardian

lenevea în faţa uşii. Hugh a început să împingă uşa, dar a fost oprit:

— Unde crezi că mergi?

— Vreau să-l caut pe Bill Ertz.

— Vrei să spui Inginerul Şef? Ei, bine, nu e aici.

— Şef? Ce s-a întâmplat cu cel vechi?

Hoyland regretă imediat remarca, dar nu mai avea ce face.

— A, bătrânul Şef? Păi, a făcut Călătoria demult.

Gardianul se uita la el plin de suspiciune.

— Ce-i cu tine?

— Nimic, răspunse Hugh. Pur şi simplu, am uitat.

— Ciudată uitare. În fine, îl găseşti pe Şeful Ertz pe la biroul lui, cred.

— Mulţumesc. Poftă bună!

— Poftă bună!

După o scurtă aşteptare, Hugh a fost primit să-l vadă pe Ertz. Acesta ridică privirea când Hugh intră.

— Ei, bine, zise el, te-ai întors şi nu eşti mort. E o surpriză. Te-am şters de pe listă, ştii, pentru a face Călătoria.

— Da, cred că da.

— Ia loc şi povesteşte-mi. Am un pic de timp liber în acest moment. Ştii, nu te-aş fi recunoscut. Te-ai schimbat mult, tot părul ăsta grizonat. Îmi imaginez că ai avut vremuri destul de grele.

Păr grizonat? Părul lui era grizonat? Şi Ertz s-a schimbat mult, abia acum observă Hugh. Era burtos şi liniile feţei căzuseră. Pe Jordan! Cât timp fusese plecat?

Ertz bătea darabana pe birou şi strânse din buze:

— E o problemă – întoarcerea ta în acest fel. Mi-e teamă că nu pot să-ţi dau vechea ta slujbă înapoi; Mort Tyler ţi-a luat locul. Dar o să găsim ceva pentru tine, potrivit rangului tău.

Hugh îşi amintea de Mort Tyler, şi nu prea favorabil. Un tip întotdeauna preocupat de ce se cuvenea şi ce era potrivit cu regulile. Deci Tyler a ajuns savant şi ocupa vechea slujbă a lui Hugh la Convertizor. În fine, nu conta.

— E în regulă, începu el. Vroiam să vorbesc cu tine despre.

— Desigur, mai este şi problema senioratului, continuă Ertz. Probabil Consiliul va analiza chestiunea. Nu cunosc nici un

precedent. Am pierdut câţiva savanţi din cauza mutanţilor în trecut, dar tu eşti primul care a scăpat cu viaţă.

— Asta nu are importanţă, îl întrerupse Hugh. Am ceva mult mai presant de vorbit cu tine. Cât am fost plecat, am descoperit nişte lucruri uimitoare, Bill, şi este extrem de important ca tu să ştii despre ce e vorba. De aceea am venit direct la tine. Ascultă, eu.

Ertz a devenit deodată foarte atent.

— Bineînţeles ca da! Trebuie să o iau mai încet. Cred că ai avut o şansă extraordinară să studiezi mutanţii şi să le cercetezi teritoriile. Haide, omule, zi tot! Dă-mi raportul.

Hugh îşi umezi buzele.

— Nu e ceea ce crezi tu, zise el. Este mult mai important decât un simplu raport despre mutanţi, deşi e vorba şi despre ei. De fapt, s-ar putea să fim nevoiţi să ne schimbăm întreaga politică privitoare la mutan.

— Păi, zi mai departe! Te ascult.

— Bine.

Hugh i-a povestit de descoperirea lui în legătură cu natura reală a Navei, alegându-şi cuvintele cu grijă şi încercând din răsputeri să fie convingător. A insistat asupra dificultăţilor din cauza încercării de a reorganiza Nava în conformitate cu noul concept şi a pus accentul pe prestigiul şi onoarea care ar reveni omului ce a depus tot efortul.

Urmărea faţa lui Ertz în timp ce vorbea. După prima expresie de surpriză totală când Hugh îşi lansă ideea cheie, şi anume că Nava era de fapt un corp mişcător într-un spaţiu exterior mai mare, faţa lui a devenit calmă, iar Hugh nu reuşea să citească nimic pe ea, cu excepţia faptului că părea să detecteze un interes acut când Hugh vorbea despre cum Ertz era omul potrivit pentru această treabă, pentru că era liderul savanţilor mai tineri şi progresişti.

Când şi-a exprimat concluzia, Hugh a aşteptat reacţia lui Ertz. La început, nu a spus nimic, ci a continuat cu obiceiul său prost de a bate darabana pe birou. Într-un sfârşit, zise:

— Astea sunt chestiuni importante, Hoyland, mult prea importante ca să fie tratate cu neglijenţă. Am nevoie de timp ca să pot analiza totul.

— Da, desigur, încuviinţă Hugh. Am vrut să adaug că am aranjat ca trecerea până la nivelul superior să fie făcută în siguranţă. Pot să te duc acolo sus şi să vezi cu ochii tăi.

— Nu e nici un dubiu că e grozav, răspunse Ertz. Aşa, ţi-e foame?

— Nu.

— Atunci o să dormim. Poţi folosi compartimentul din spatele biroului meu. Nu vreau să mai discuţi despre asta cu nimeni până nu analizez situaţia; ar putea să se creeze agitaţie, dacă s-ar afla fără o pregătire corespunzătoare.

— Da, ai dreptate.

— Foarte bine, atunci, spuse Ertz conducându-l pe Hugh într-un compartiment din spatele biroului, pe care îl folosea în mod evident drept salon. Să te odihneşti bine, vom vorbi mai târziu.

— Mulţumesc. Poftă bună.

— Poftă bună.

De îndată ce s-a văzut singur, emoţiile lui Hugh au dispărut încetul cu încetul şi şi-a dat seama că era istovit şi foarte somnoros. S-a întins pe o canapea şi a adormit imediat.

Când s-a trezit, a descoperit că singura uşă de la compartiment fusese blocată din cealaltă parte. Ba mai rău decât atât, cuţitul lui dispăruse.

A aşteptat o infinitate până a auzit forfotă la uşă. S-a deschis şi două namile de oameni au intrat.

— Haide, zise unul dintre ei.

I-a măsurat din cap până-n picioare, observând că niciunul nu avea cuţit. Nu avea deci nici o şansă să înşface vreunul. Pe de altă parte, ar putea să fugă de ei.

Dar în spatele lor, la o distanţă prudentă, erau alţi doi, la fel de mari, fiecare înarmat cu câte un cuţit. Unul balansa cuţitul lui ca pentru aruncare; celălalt îl ţinu pe al său de mâner, gata să-l înfigă.

Era încercuit şi ştia acest lucru. Ceilalţi anticipaseră posibilele lui mişcări.

Învăţase de mult timp să se relaxeze înaintea inevitabilului. Îşi destinse faţa şi se îndreptă în linişte spre ieşire. Imediat ce a trecut de uşă, l-a văzut pe Ertz, în calitate de şef al namilelor, aşteptând. Hugh i s-a adresat cu o voce calmă:

— Bună, Bill. Ai făcut nişte pregătiri destul de amănunţite. Ceva necazuri, poate?

Ertz părea pe moment nesigur de răspunsul său, apoi zise:

— Te duc înaintea Căpitanului.

— Bine! răspunse Hugh. Mulţumesc, Bill. Dar crezi că e înţelept să încerci să-i vinzi lui ideea, fără discutarea în prealabil cu ceilalţi?

Pe Ertz l-a deranjat această aparentă prostie.

— Nu ai priceput, mormăi el. Te duc înaintea Căpitanului ca să fii judecat pentru erezie!

Hugh se gândea la acest aspect ca şi cum ideea nu îi trecuse prin cap înainte, aşa că răspunse fără asprime:

— Ai apucat un drum greşit, Bill. Poate că o acuzaţie şi un proces reprezintă o cale bună să rezolvi problema, dar eu nu sunt ţăran ca să mă forţezi să merg în faţa Căpitanului. Trebuie să fiu judecat de Consiliu. Eu sunt savant.

— Acum eşti? zise Ertz încet. Am fost informat în legătură cu asta. Ai fost şters de pe listă. Căpitanul va hotărî ce eşti tu acum.

Hugh şi-a păstrat calmul. Era împotriva lui, după cum se vedea, şi nu avea rost să se contrazică cu Ertz. Acesta a făcut un semn; cei doi bărbaţi neînarmaţi l-au apucat pe Hugh de câte un braţ. El i-a urmat în linişte.

Hugh îl privea pe Căpitan cu interes. Bătrânul nu se schimbase prea mult, era puţin mai gras, poate.

Căpitanul s-a aşezat încet pe scaun şi a luat memorandumul din faţa lui.

— Despre ce e vorba? începu el iritat. Nu înţeleg nimic.

Se afla acolo şi Mort Tyler ca să prezinte cazul împotriva lui Hugh, circumstanţă pe care Hugh nu putea s-o anticipeze şi care s-a adăugat presimţirilor sale rele. Şi-a cercetat amintirile din copilărie ca să găsească ceva prin care să ajungă la simpatia lui, dar nu a găsit nimic. Tyler şi-a dres gâtlejul şi a început:

— Acesta este cazul lui Hugh Hoyland, Căpitane, odinioară unul dintre savanţii tineri.

— Savant? De ce nu se ocupă Consiliul de el?

— Pentru că nu mai este savant, Căpitane. S-a dus la mutanţi. Acum se întoarce printre noi, proferând erezii şi căutând să-ţi submineze autoritatea.

Căpitanul l-a privit pe Hugh cu vrăjmăşia unui om gelos pe prerogativele sale.

— Chiar aşa? urlă el. Ce ai de spus în apărarea ta?

— Nu este adevărat, Căpitane, răspunse Hugh. Tot ce am spus cuiva a fost o afirmaţie privitoare la adevărul gol-goluţ despre cunoştinţele noastre antice. Nu am discutat despre adevărurile în care trăim noi acum; l-am susţinut doar mai puternic decât se obişnuieşte în mod normal. Eu.

— Tot nu înţeleg, îl întrerupse Căpitanul. Eşti acuzat de erezie, totuşi spui că tu crezi în învăţători. Dacă nu eşti vinovat, de ce te afli aici?

— Poate reuşesc eu să clarific problema, interveni Ertz. Hoyland.

— Păi, sper să poţi, continuă Căpitanul. Haide, te ascultăm.

Ertz a început să expună destul de corect, dar trunchiat, versiunea întoarcerii lui Hoyland şi povestea lui ciudată. Căpitanul a ascultat, cu o expresie a feţei ce varia de la confuzie la enervare. Când Ertz a ajuns la concluzie, Căpitanul s-a întors spre Hugh.

— Pfui! exclamă el.

Hugh a luat imediat cuvântul:

— Esenţa disputei mele, Căpitane, este că există un loc acolo sus unde greutatea e nulă, unde poţi să vezi adevărul credinţei noastre, că Nava se mişcă, unde poţi să vezi chiar Planul lui Jordan pus în practică. Asta nu înseamnă negarea credinţei, ci afirmarea ei. Nu este nevoie să mă crezi pe cuvânt. Ţi-o va dovedi Jordan însuşi.

Văzându-l pe Căpitan indecis, interveni şi Tyler.

— Căpitane, există o posibilă explicaţie a acestei incredibile situaţii despre care mă simt obligat ca tu să afli. Sunt două interpretări evidente ale poveştii ridicole spuse de Hoyland. El ar putea fi pur şi simplu vinovat de extremă erezie sau ar putea fi un mutant implicat într-o schemă care să te dea pe mâinile lor. Dar mai este şi o a treia variantă, pe care eu o consider cea adevărată. Există dovezi că Hoyland a fost propus să fie dus la Con-vertizor după inspecţia de la naşterea sa, dar că devierea sa de la normal era neînsemnată, având doar capul cam mare, aşa că a trecut. Mi se pare că teribilele experienţe pe

care le-a îndurat cât a stat la mutanţi i s-au urcat la cap. Bietul om pur şi simplu nu e responsabil pentru acţiunile sale.

Hugh l-a privit pe Tyler din nou cu respect. Să-l absolve pe el de vină şi, în acelaşi timp, să devină clar că Hugh va sfârşi făcând Călătoria! Ce diabolic!

Căpitanul a întins o palmă spre ei.

— A durat prea mult această afacere, zise el şi se întoarse către Ertz. Este vreo recomandare?

— Da, Căpitane. Convertizorul.

— Foarte bine, atunci. Chiar nu văd, Ertz, continuă el, de ce aş fi deranjat cu aceste detalii. Mi se pare că tu ar trebui să fii în stare să menţii disciplina în departamentul tău şi fără ajutorul meu.

— Da, Căpitane.

Căpitanul, relaxat în spatele biroului său, a început să se ridice şi a spus:

— Recomandare confirmată. Liber!

Pe Hugh îl cuprinse furia din cauza nedreptăţii nejustificate. Nici măcar nu s-au deranjat să se uite la singura dovadă reală pe care o avea în apărarea sa. Deodată, s-a auzit un strigăt:

— Staţi!

Descoperi că era propria lui voce. Căpitanul s-a oprit, privindu-l.

— Staţi o clipă! continuă Hugh, iar cuvintele îi ieşeau din gură fără să vrea. Asta nu va schimba nimic, pentru că voi toţi sunteţi al naibii de siguri că ştiţi toate răspunsurile şi nu vă gândiţi să mergeţi şi să vedeţi cu ochii voştri. Cu toate acestea. cu toate acestea. Nava tot se mişcă!

Hugh a avut mult timp de gândire şi de analiză a greşelilor sale, pe când stătea întins în compartimentul unde era închis şi aştepta să satisfacă nevoia puternică a Convertizorului. Faptul că i-a povestit imediat lui Ertz, asta a fost greşeala numărul unu. Ar fi trebuit să aştepte, să se acomodeze din nou cu el, în loc să depindă de o prietenie care nu a fost niciodată prea strânsă.

A doua greşeală, Mort Tyler. Când i-a auzit numele, ar fi trebuit să facă investigaţii şi să afle cât de mult este influenţat de Ertz.

Ei, bine, iată-l condamnat drept mutant – sau poate drept eretic. Avea acelaşi final. Se gândea dacă trebuia să fi încercat

să explice de ce au apărut mutanţii. A aflat el însuşi despre asta din câteva registre vechi ale lui Joe-Jim. Nu, nu ţinea. Cum să dai explicaţii despre radiaţiile din Exterior, care au determinat naşterea mutanţilor, când ascultătorii nu credeau că exista un astfel de loc precum Exteriorul? Nu, el fusese condamnat înainte să fie dus în faţa Căpitanului.

Auto-învinuirile sale au fost întrerupte de sunetul uşii care se deschidea. Era prea devreme pentru o altă masă; i-a trecut prin cap că, în sfârşit, au venit să-l ia şi şi-a reînnoit hotărârea de a lua pe cineva cu el.

Dar se înşelase. A auzit o voce plină de o demnitate nobilă.

— Fiule, fiule, cum de s-a întâmplat aşa ceva?

Era Locotenentul Nelson, primul său profesor, şi arăta mai bătrân şi mai fragil ca niciodată.

Întrevederea era neplăcută pentru amândoi. Bătrânul, el însuşi fără copii, avusese faţă de protejatul său mari speranţe, că el ar putea aspira la căpitănie, deşi păstrase pentru sine această ambiţie, crezând că nu e bine pentru tânăr să fie prea mult lăudat. I se frânse inima când a aflat că băiatul s-a pierdut.

Acum el s-a întors bărbat, dar în condiţii ruşinoase şi cu o condamnare la moarte.

Întâlnirea era la fel de nefericită şi pentru Hugh. Îl iubise pe bătrânul acesta, în felul lui, a vrut să îi facă pe plac şi avea nevoie de aprobarea lui. Dar vedea pe măsură ce îşi depăna povestea că Nelson nu era capabil să trateze povestirea decât ca pe o aberaţie a minţii sale, iar Hugh credea că Nelson ar prefera ca el să aibă o moarte rapidă în Convertizor, atomii să reacţioneze cu hidrogenul ca să producă energie folositoare, decât să trăiască şi să-şi bată joc de învăţăturile antice.

Din acest punct de vedere, i-a făcut o nedreptate bătrânului; a subestimat mila lui Nelson, dar nu şi devotamentul său faţă de ştiinţă. Dacă nu ar mai fi existat şi alte lucruri în afara bunăstării proprii, Hugh ar fi preferat moartea în locul sfâşierii inimii binefăcătorului său, pentru că era un romantic şi adeseori se purta prosteşte.

Deodată, bătrânul s-a ridicat să plece; vizita devenise de neîndurat pentru amândoi.

— Pot să fac ceva pentru tine, fiule? Eşti hrănit bine?

— Destul de bine, mulţumesc, minţi Hugh.

— Ai nevoie de ceva?

— Nu, ba da, ai putea să-mi trimiţi nişte tutun. N-am mai mestecat tutun de foarte mult timp.

— O să mă ocup de asta. Vrei să vezi pe cineva?

— Păi, aveam impresia că nu mi se permit vizitatori, din cei obişnuiţi.

— Ai dreptate, dar cred că poate reuşesc să trec peste reguli. Dar va trebui să-mi promiţi că nu vei vorbi despre erezia ta, adăugă el imediat.

Hugh s-a gândit repede. Era un aspect nou, o posibilitate nouă. Unchiul său? Nu, deşi s-au înţeles mereu foarte bine, minţile lor nu erau pe aceeaşi lungime de undă – ei s-ar saluta doar ca nişte străini. El nu şi-a făcut niciodată prieteni cu uşurinţă; Ertz fusese prietenul său, iar acum uităte unde s-a ajuns! Apoi îşi reaminti de amicul său din sat, Alan Mahoney, cu care se juca în copilărie. Adevărat, nu l-a mai văzut aproape deloc de când a intrat ucenic la Nelson. Totuşi.

— Mai trăieşte Alan Mahoney în satul nostru?

— Da.

— Mi-ar plăcea să îl văd, dacă vrea să vină.

Alan a sosit nervos, bolnav, dar bucuros să-l vadă pe Hugh şi foarte supărat să afle că era condamnat să facă acea Călătorie. Hugh l-a bătut pe spate:

— Bun băiat, zise el. Ştiam că vei veni.

— Cum să nu vin, protestă Alan, de îndată ce am aflat. Dar nimeni din sat nu ştia. Cred că nici măcar Martorul nu ştia.

— Ei, bine, eşti aici, asta contează. Povesteşte-mi despre tine. Te-ai căsătorit?

— Ah, nu! Hai să nu pierdem vremea vorbind despre mine. Oricum, mie nu mi se întâmplă nimic deosebit. Cum, pentru numele lui Jordan, ai intrat în încurcătura asta, Hugh?

— Nu pot să vorbesc despre asta, Alan. I-am promis Locotenentului Nelson că nu o voi face.

— Păi, ce-i o promisiune – una de felul acesta? Te afli într-o încurcătură, amice.

— De parcă eu n-aş şti!

— Te-a implicat cineva?

— Păi, vechiul nostru prieten, Mort Tyler, nu m-a ajutat cu nimic. Cred că pot să spun asta.

Alan a fluierat şi a dat uşor din cap:

— Acest lucru explică multe.
— Cum aşa? Ştii tu ceva?
— Poate da, poate nu. După ce ai plecat tu, s-a căsătorit cu Edris Baxter.
— Şi? Hm, da, e clar, răspunse Hugh rămânând tăcut o vreme.
Deodată, Alan spuse:
— Uite, Hugh. Tu nu o să stai fără să faci nimic, nu-i aşa? Mai ales dacă e amestecat şi Tyler. Trebuie să te scoatem de aici.
— Cum?
— Nu ştiu. Cred că pot să fac rost de câteva cuţite şi să adun câţiva tipi să ne ajute, toţi băieţi buni, doritori de o luptă.
— Apoi, când se termină totul, vom ajunge cu toţii la Convertizor. Tu, eu şi amicii tăi. Nu, nu o să ţină.
— Dar trebuie să facem ceva. Nu putem să stăm cu mâinile-n sân şi să-i aşteptăm pe ei să vină şi să te ardă de viu.
— Ştiu asta.
Hugh studia faţa lui Alan. Era corect să-i ceară aşa ceva? încurajat de ceea ce văzuse, continuă:
— Ascultă! Tu ai face orice ca să mă ajuţi, nu-i aşa?
— Ştii bine că da, răspunse Alan ofensat.
— Foarte bine. Este un pitic pe nume Bobo. Îţi spun eu cum să dai de el.
Alan urca din ce în ce mai sus, mai departe decât a fost vreodată de când îl conduse Hugh, în copilărie. Acum era mai în vârstă, mai conservator; nu-l ţineau puterile. La pericolul real de a părăsi nivelele joase binecunoscute se adăuga şi ignoranţa lui superstiţioasă. Totuşi continua să urce.
Cam ăsta ar trebui să fie locul cu pricina – doar să nu fi greşit el socoteala. Dar nu a văzut nici picior de pitic.
Bobo l-a văzut primul. O încărcătură de praştie l-a lovit pe Alan în stomac, chiar când striga numele mutantului:
— Bobo!
Bobo s-a retras în compartimentul lui Joe-Jim şi a lăsat încărcătura la picioarele gemenilor.
— Carne proaspătă, zise el mândru.
— Aşa e, îl aprobă Jim indiferent. Ei bine, e al tău; ia-l de aici.
Piticul şi-a băgat degetul mare în urechea răsucită.

— Amuzant, spuse el, ştie numele lui Bobo.

Joe ridică privirile din cartea pe care o citea, Poezii alese ale lui Browning, Editura L-Press, New York, Londra, oraşul Luna, 35.

— Interesant. Ia stai puţin.

Hugh îl pregătise pe Alan pentru şocul datorat apariţiei lui Joe-Jim. Aşa că Alan şi-a adunat puterile suficient de mult încât să fie în stare să-şi spună povestea. Joe-Jim a ascultat-o fără să comenteze, iar Bobo a fost foarte interesat, dar fără să înţeleagă prea mult.

După ce Alan a terminat, Jim spuse:

— Ai câştigat, Joe. Nu a reuşit. Poţi să iei locul lui Hoyland, continuă el adresându-se lui Alan. Ştii să joci dame?

Alan privea când un cap, când celălalt.

— Dar nu înţelegeţi, zise el. Nu aveţi de gând să faceţi nimic?

Joe se uita nedumerit.

— Noi? De ce noi?

— Dar trebuie. Nu vedeţi? El depinde de noi. Nu are pe altcineva care să aibă grijă de el. De aceea am venit eu. Nu înţelegeţi?

— Stai puţin, zise Jim, stai! Presupunând că vrem să-l ajutăm, dar noi nu vrem, cum am putea să-l ajutăm? Răspunde-mi!

— Păi. păi. se bâlbâi Alan. Adunaţi o echipă de salvare, desigur, şi mergeţi jos şi îl salvaţi.

— De ce să ne riscăm viaţa într-o luptă pentru a-l salva pe prietenul tău?

Bobo se pişcă de urechi.

— Luptă? întrebă nerăbdător.

— Nu, Bobo, răspunse Joe. Fără luptă. Doar discuţie.

— Oh, exclamă el şi se întoarse la starea lui de pasivitate.

Alan se uita la pitic şi zise:

— Dacă l-ai lăsa măcar pe Bobo şi.

— Nu, îl întrerupse Joe. Nici nu se pune problema. Termină!

Alan s-a aşezat într-un colţ, strângându-şi disperat genunchii la piept. De-ar putea să scape de acolo! Tot ar încerca să găsească ajutor acolo jos. Piticul părea să fi adormit, deşi era greu să-şi dea seama. De-ar dormi şi Joe-Jim.

Joe-Jim nu dădea nici un semn de somnolenţă. Joe încerca să continue lectura, dar Jim îl întrerupea din când în când. Alan nu auzea despre ce vorbeau.

Deodată, Joe a ridicat vocea:

— Asta înţelegi tu prin distracţie?

— Păi, zise Jim, e mai bun decât jocul de dame.

— Eşti sigur? Să spunem că iei un cuţit între ochi, eu unde aş fi atunci?

— Îmbătrâneşti, Joe. Nu mai ai vână în tine.

— Tu eşti la fel de bătrân ca şi mine.

— Mda, dar am idei tinere.

— Ah, mi se face rău! Fie cum vrei tu – dar să nu dai vina pe mine. Bobo!

Piticul sări imediat ca un arc.

— Da, şefu'.

— Ieşi afară şi adună-i pe Squatty şi Long Arm şi Pig.

Joe-Jim s-a ridicat, a mers la un dulap şi a început să scoată cuţite din rastel.

Hugh a auzit zarvă şi agitaţie în pasajul de lângă închisoarea sa. Puteau fi gardienii care veneau să-l ducă pe el la Convertizor, deşi ei probabil nu ar face atâta gălăgie. Sau ar putea fi ceva ce nu are nici o legătură cu el. Pe de altă parte, poate că.

Aşa era. Uşa s-a izbit de perete, iar Alan a intrat, ţipând la el şi punându-i în mâini o pereche de cuţite. A fost scos repede pe uşă, în timp ce îşi băga cuţitele la centură şi lua altele două.

Afară îl văzu pe Joe-Jim, care nu îl zări imediat, deoarece arunca cuţitele metodic, la fel de calm ca şi cum fusese antrenat într-o aruncare la ţintă. Iar Bobo, care îşi ascunse capul şi rânjea cu gura mare din cauza unei tăieturi ce sângera, şi-a continuat mişcările lejere de încărcare şi aruncare. Mai erau alţi trei, pe doi dintre ei Hugh i-a recunoscut ca făcând parte din gaşca personală de huligani a lui Joe-Jim – mutanţi prin definiţie şi loc de naştere; ei nu aveau diformităţi.

— Haide! ţipă Alan. Imediat vor apărea şi alţii.

Se grăbea spre pasajul din dreapta, iar Joe-Jim l-a urmat. Hugh a lansat un cuţit către o siluetă ce fugea spre stânga. Nu a avut timp să ţintească şi nu a văzut dacă a produs vreo rană. Se căţărau de-a lungul pasajului, Bobo încheia coloana de parcă îi

părea rău să renunţe la distracţie şi a ajuns într-un punct în care pasajul principal se intersecta cu unul lateral.

Alan i-a condus iarăşi spre dreapta.

— Sunt scări în faţă, strigă el.

Nu au ajuns la ele. O uşă etanşă, foarte rar folosită, se închise în faţa lor, la zece iarzi distanţă de scări. Bătăuşii lui Joe-Jim şi-au verificat zborul şi s-au uitat cu îndoială la stăpânul lor. Bobo şi-a rupt unghiile îngroşate încercând să mişte uşa. Zgomotele făcute de urmăritori se auzeau clar în urma lor.

— Suntem prinşi, spuse Joe încet. Sper că-ţi place, Jim.

Hugh a văzut un cap apărând de după colţul pasajului pe care îl traversaseră. A aruncat, cu toate că distanţa era prea mare; cuţitul se lovi inofensiv de oţel. Capul dispăruse. Long Arm îşi aţinti privirea spre acel punct, cu praştia încărcată şi pregătită.

Hugh îl apucă pe Bobo de umăr şi îl întrebă:

— Ascultă! Vezi lumina aceea?

Piticul clipi din ochi prosteşte. Hugh i-a arătat intersecţia dintre tuburile luminate prin care traversau inamicii, chiar deasupra răscrucii pasajelor.

— Lumina aia. Poţi să-i loveşti pe unde trec ei?

Bobo a măsurat distanţa din ochi. Ar fi destul de dificil de ţintit, indiferent de condiţii. Acolo, aşa cum era constrâns de tipul pasajului, era necesară o traiectorie plată, rapidă, precum şi o toleranţă pentru o greutate mai mare decât cea cu care era el obişnuit.

Nu a răspuns nimic. Hugh a simţit adierea de vânt făcută de mişcarea piticului, dar nu a apucat să vadă aruncarea. S-a auzit un clinchet de cioburi, iar în pasaj se făcu întuneric.

— Acum! ţipă Hugh şi îi îndemnă să fugă.

Pe când se apropiau de intersecţia cu pricina, le spuse:

— Ţineţi-vă respiraţia! Aveţi grijă la gaze!

Vaporii de gaz radioactiv ieşeau încet prin tubul găurit de deasupra şi umplea răscrucea pasajelor cu o ceaţă verzuie.

Hugh a fugit spre dreapta, mulţumit de cunoştinţele sale de inginer de circuite luminoase. Auzea zgomot de paşi în jurul lui, dar nu ştia dacă erau prieteni sau inamici.

Toţi s-au repezit spre lumină. Nu se vedea decât un ţăran inofensiv şi speriat care a dispărut împleticindu-se. Au verificat

întreaga echipă. Erau toţi prezenţi, dar Bobo se deplasa cu greutate. Joe s-a uitat la el, apoi a spus:

— A inspirat gazul, cred. Bate-l pe spate.

Pig s-a conformat ordinului. Bobo râgâi din toţi rărunchii, vomită, apoi rânji.

— O să se facă bine, decise Joe.

Mica întârziere i-a permis cel puţin unuia să îi ajungă. Acesta s-a repezit din întuneric, fără să ţină cont sau fără să-i pese de puterea ce i se împotrivea. Când Pig a ridicat braţul ca să arunce, Alan îl opri.

— Lasă-mă pe mine, a cerut el. E al meu!

Era Tyler.

— O luptă ca între bărbaţi? îl provocă Alan, având degetul mare pe lama cuţitului.

Ochii lui Tyler se îndreptau de la un adversar la altul şi a acceptat invitaţia la duel lovindu-l pe Alan. Spaţiul era prea înghesuit ca să poată arunca; s-au apropiat, fiecare luând poziţia de apărare, cu pumnul de la o mână strâns în dreptul încheieturii celeilalte mâini.

Alan era mai îndesat, probabil mai puternic; Tyler era şiret. A încercat să-i dea un genunchi între picioare. Alan a eschivat lovitura şi l-a călcat pe Tyler pe picior. Amândoi au căzut şi s-a auzit o pocnitură. Un moment mai târziu, Alan îşi ştergea cuţitul de coapsă.

— Să mergem, se plânse el. Mi-e frică.

Au ajuns la nişte scări pe care le-au urcat, mai întâi Long Arm şi Pig ca să cerceteze fiecare nivel şi să acopere flancurile, apoi cel de-al treilea – Hugh auzise că-l cheamă Squatty – care le acoperea spatele. Ceilalţi se înghesuiau la mijloc.

Hugh credea că îşi câştigaseră deja libertatea, când auzi strigăte şi zăngănitul unui cuţit aruncat chiar deasupra lui. A reuşit să ajungă la nivelul superior tăiat, superficial însă, crestat de o lamă ce a ricoşat.

Jos erau trei bărbaţi. Long Arm avea o lamă înfiptă în partea cărnoasă a braţului, dar nu părea să-l deranjeze. Praştia lui se învârtea încă. Pig se întinse după un cuţit aruncat pentru că propriul său armament se epuizase. Dar existau mărturii ale muncii sale: un bărbat era jos în genunchi, la o distanţă de vreo 20 de picioare şi sângera dintr-o rană în coapsă.

În timp ce silueta încerca să-şi recapete echilibrul ţinându-se de perete, Hugh a reuşit să-l recunoască.

Bill Ertz.

El a condus un grup pe un alt drum şi i-a înconjurat, spre nefericirea lui. Bobo se îngrămădi în spatele lui Hugh şi îşi pregăti puternicul braţ pentru aruncare. Hugh l-a domolit puţin.

— Uşor, Bobo. În stomac şi uşor.

Piticul se uita nedumerit, dar a făcut aşa cum i s-a spus. Ertz se îndoi de la mijloc şi alunecă jos.

— Foarte bine, zise Jim.

— Adu-l încoace, Bobo, îi porunci Hugh, şi stai în mijloc.

Şi-a plimbat ochii peste toţi, adunaţi în partea superioară a scărilor.

— În regulă, să ne continuăm urcarea! Aveţi grijă!

Long Arm şi cu Pig au escaladat următoarele scări, iar ceilalţi şi-au luat poziţiile obişnuite. Joe părea nervos. Într-un fel – nicidecum clar în acest moment – fusese îndepărtat de la şefia găştii, gaşca lui, iar Hugh era cel care dădea ordine. S-a gândit că nu era acum timp să facă gălăgie în legătură cu asta. Puteau fi prinşi şi omorâţi. Lui Jim părea să nu-i pese prea mult. De fapt, chiar se distra.

Au mai urcat încă zece nivele fără să aibă alte necazuri. Hugh le-a spus să nu omoare ţărani în mod inutil. Cei trei bandiţi s-au supus; Bobo era prea ocupat cu Ertz ca să mai reprezinte o problemă de disciplină. Hugh a reuşit să-i conducă alte 30 de nivele în sus şi de abia după ce au trecut de teritoriul neutru, s-a relaxat de tot. Au făcut un popas şi şi-au examinat rănile.

Singurele mai adânci erau cele din braţul lui Long Arm şi de pe faţa lui Bobo. Joe-Jim i-a consultat şi le-a aplicat comprese pe care le luase cu el înainte de plecare. Hugh a refuzat tratamentul pentru rana sa.

— Sângerarea s-a oprit, insistă el, iar eu am multe de făcut.

— Nu ai nimic de făcut decât să ajungi acasă, zise Joe, iar asta va fi sfârşitul nebuniei tale.

— Nu chiar, a negat Hugh, poate că tu mergi acasă, dar Alan cu Bobo şi cu mine mergem unde greutatea e nulă, adică la veranda Căpitanului.

— Prostii, spuse Joe. Pentru ce?

— Vino şi tu, dacă vrei, şi ai să vezi. Acum, să mergem!

Joe a început să vorbească, dar s-a oprit când a văzut că Jim a păstrat tăcerea. Joe-Jim i-a urmat pe ceilalţi.

Au plutit uşor prin uşa verandei Hugh, Alan, Bobo cu povara lui nemişcată şi Joe-Jim.

— Asta este, i-a zis Hugh lui Alan, fluturându-şi mâna spre minunatele stele, despre asta îţi povesteam eu.

Alan privea şi se încleşta de braţul lui Hugh.

— Jordan! mormăi el. O să cădem!

Îşi închise strâns ochii. Hugh l-a scuturat puţin şi i-a spus:

— E în regulă. E o privelişte măreaţă. Deschide ochii.

Joe-Jim i-a atins mâna lui Hugh.

— Care-i treaba? a vrut el să ştie, arătând spre Ertz. De ce l-ai adus pe el aici sus?

— Ah, el! Păi, când se trezeşte, vreau să-i arăt stelele, să-i dovedesc că Nava se mişcă.

— De ce?

— După aceea, îl trimit înapoi ca să-i convingă şi pe ceilalţi.

— Hm, dacă nu o să aibă mai mult noroc decât tine?

— Păi atunci, zise Hugh ridicând din umeri, atunci va trebui să o luăm de la capăt, cred, până îi convingem.

— Da, trebuie să o facem.

SFÂRŞIT